

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	27204 Політологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	052 Політологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27204
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Краснопольська Тетяна Миколаївна, Чернописький Василь Іванович, Панасенко Ганна Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.01.2023 р. – 18.01.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/2012-01-16-10-34-06/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitno-naukovykh-program
Програма візиту експертної групи	https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/2012-01-16-10-34-06/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitno-naukovykh-program

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма «Політологія» була однією із перших програм у Києво-Могилянській академії. Перший набір на програму відбувся 1 вересня 1992 року. Протягом 1998 – 2005 рр. програма готувала фахівців за спеціальністю «Порівняльна політологія», а вже з 2005 р. назвою є «Політологія». Програма сконцентрована на підготовці фахівців у сфері європейської інтеграції, яка є пріоритетним напрямку політики для нашої країни, враховуючи сучасні європейські освітні практики і характеризується в тому числі інтернаціоналізацією навчання, а випускники відчувають себе конкурентоспроможними на сучасному ринку праці. ОП «Політологія» відповідає стратегічним напрямкам розвитку НаУКМА та цілям кафедри політології і факультету соціальних наук та соціальних технологій. У різні часи існування програми до її забезпечення долучались українські політики серед яких: А. Білоус, Ю. Буздуган, Л. Кравчук, Р. Павленко, М. Томенко. Сьогодні, вже сьомий рік поспіль, до групи забезпечення ОП долучений А. Гриценко. ОП «Політологія» демонструє партнерські стосунки та співпрацю з вітчизняними освітніми та науковими інституціями. Відмічається активність здобувачів у науковій діяльності через підготовку публікацій, участь у конференціях, круглих столах тощо. Університет підтримує теплі стосунки з випускниками, відслідковуючи кар'єрний шлях та траєкторію їхнього працевлаштування. Наразі в НаУКМА створені умови для продовження навчання за цією ОП на третьому рівні освіти. Програма враховує можливість формування студентом власної освітньої траєкторії через дисципліни вільного вибору в пропозиціях від програми та від інших програм Університету. Діяльність за ОП характеризується реальною співпрацею із багатьма роботодавцями, які вмотивовані до участі в формуванні якісної освітньо-наукової програми. Орієнтування на отримання здобувачами вищої освіти необхідних компетенцій та максимально можливе формування індивідуальної освітньої траєкторії – відповідають загальній політиці ЗВО. Враховується галузевий та регіональний контекст і потреби ринку праці. Програма передбачає високий рівень володіння щонайменше двома європейськими мовами – англійською та німецькою. Характеризується застосуванням в освітньому процесі сучасних методів навчання, можливостями для викладачів ОП проходити професійне стажування за кордоном, участю здобувачів у програмах академічної мобільності. В університеті є потужна бібліотека. Умови проживання студентів у гуртожитках є гідними та безпечними.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Університет, відповідаючи на виклики сучасності, створив максимальні умови для здобувачів та НПП паралельного навчання та досліджень у закордонних ЗВО. Потужна міжнародна академічна мобільність. Матеріально-технічна база НаУКМА на сьогодні збережена повністю та відповідає потребам здобувачів. Наявні сприятливі умови для професійного розвитку та вдосконалення викладацької майстерності НПП. Існує моральне та матеріальне стимулювання викладачів. В НаУКМА сформована висока культура академічної доброчесності. ОП «Політологія» готує фахівців з високими моральними цінностями та принципами. Сильною стороною є перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів не лише за допомогою програми Unichек, а й безпосередньо відповідальною особою від кафедри, що свідчить про виключення технічних помилок і найбільш глибокий аналіз робіт. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників. Лекторами на ОП є також і політики з визначним стажем політичної діяльності/активності. Гостьові лектори активно запрошуються до викладання на ОП. До позитивних практик можна віднести створення публічного рейтингу викладачів за результатами опитування здобувачів. Силабуси/тематичні плани наявні у системі електронного навчання. Здобувачі добре поінформовані про критерії оцінювання та форми контрольних заходів, які є чіткими, зрозумілими та закріплені нормативно. Застосування сучасних методів та форм навчання на ОП «Політологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти є широким. Пропозиції та зауваження зацікавлених осіб є у відкритому доступі. Викладання певної кількості як обов'язкових, так і вибіркових ОК забезпечується щонайменше двома європейськими мовами. Систематично проводяться опитування здобувачів вищої освіти. Потенційні роботодавці є активними щодо коригування змісту освітньо-наукової програми. Правила та процедури визнання РН через неформальну освіту є чіткими. У ЗВО існують дієві процедури запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Активною є діяльність Асоціації випускників НаУКМА.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Невідповідність вимогам стандарту ОП 2021 р. (не відповідає ані ЗК, ані СК, ані ПР, передбаченими Стандартом, особливо в частині додаткових компетентностей для освітньо-наукових програм). Часткова невідповідність - ОП 2022 р. (обсяг практики 3 кр., що суперечить Стандарту: мінімум 6 кр.; відсутність забезпечення SKo2. Стандарту). Наявність в документах техн. помилок, неточностей. Не досконала, заплутана структура НП, ОП (дисципліни проф. та практ. підготовки представлені 137 кр., що на 17 кр. більше, ніж весь обсяг ОП. ОП не узгоджується з НП, про що детально зазначено в п. 2.2.). Відсутність наочної структурно-логічної схеми. Відсутність в протоколах кафедри конкретних пропозицій стейкгольдерів. Дані подані в загальному вигляді. Замалий % практики та форм практичної складової в цілому (всі ОК, крім ВК «Фізичне виховання», мають семінарські заняття; практика в обсязі 3 кр., що суперечить вимогам діючого Стандарту). Існування джерел країни-агресора в списку рекомендованої літ-ри до деяких ОК. Не врахування рекомендації ЕГ 2018 р. про розміщення всіх навчальних документів у відкритому доступі. Не визначено поріг запозичень під час перевірки робіт на наявність плагіату. Не всі НПП мають

підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років і документи, що підтверджують відповідний рівень володіння іноз. мовою, що суперечить внутрішнім документам ЗВО. Не досконалий вибір ОК (відповідно до п. 8 «Положення про сертифікатні програми...», загальний обсяг навч. часу СП для магістрів повинен бути не більше 12 кр., але СП «Політичні технології у виборчих кампаніях» – 27 кр. (за умови загальної допустимої кількості дисциплін вільного вибору студента – 15 кр.)). ЕГ рекомендує у 2023 році: позбутися технічних помилок в документах, узгодити зміст НП та ОНП, в тому числі – до п.2.8 «Положення про організацію викладання навч. дисциплін англ. мовою...» в НП, переліку ОК, системі САЗ назви дисциплін, що викладаються іноз. мовою; в ОНП передбачити % практ. підготовки (не менше, ніж зазначено в Стандарті) та додати, напр., Педагогічну/Науково-педагогічну практику, щоб забезпечити СКО2; відобразити структурно-логічну схему ОНП; щороку оновлювати джерельну базу в силабусах; не допускати використання в освітньому процесі інформації з ресурсів країни-агресора; визначити мінімальний % унікальності тексту; дотримуватись вимог ЗВО щодо наявності документів, що підтверджують рівень володіння іноз. мовою для НПП, які викладають іноз. мовами; якнайшвидше забезпечити проходження підвищення кваліф. викладачами, які не мають такого протягом останніх 5 років; впровадити систему рейтингування НПП, як задекларовано в документах ЗВО; дотримуватись тематики публікацій НПП ОК; дослухатись рекомендацій ЕГ 2018 р. про доцільність розміщення НМЗ за ОК ОНП у відкритому доступі; документальне оформлення протоколів кафедри щодо обговорення конкретних пропозицій стейкхолдерів зробити прозорими, щоб чітко було зазначено: ким і які саме пропозиції були надані? Як обговорювались? тощо.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-наукова програма «Політологія» має чіткі цілі, які демонструють взаємозв'язок з місією та візією ЗВО; спрямована на формування висококваліфікованого фахівця, якому властиві знання власного фаху і предмета дослідження, ґрунтовна обізнаність із методологічними підходами і сучасними методами політологічного дослідження, високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації, різноманітні викладацькі, комунікаційні та аналітично-консультативні навички, що відповідає місії НаУКМА – зберігати та поширювати знання у природничій, суспільній, гуманітарній і технічній наукових сферах, через спільноту, яка формує високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства. Основним фокусом ОНП є спрямованість на формування системного наукового світогляду, здатність вирішувати складні задачі та проблеми у політичній сфері, розуміння засад академічної культури й етики. Відповідно до Стратегії розвитку НаУКМА (<https://cutt.ly/v9jP7o2>) ОНП «Політологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти дотична до основних стратегічних цілей через налагодження належного освітнього та інформаційного обміну між могилянським та міжнародним науково-освітнім середовищем. Мета освітньої програми повністю відповідає місії, візії та стратегії розвитку НаУКМА. Необхідна інформація розміщена у вільному доступі на сайті ЗВО та була перевірена під час візиту ЕГ на зустрічах з фокус-групами (Організаційна, Зустрічі 1, 2, 5, 6, 8, Резервна). Під час зустрічі 2 з керівником та менеджментом ЗВО, президент НаУКМА Квіт С. М. та віце-президент з науково-педагогічної роботи Ожоган В. М. підтвердили, що освітня політика університету формується із врахуванням потреб стейкхолдерів, а саме: здобувачів вищої освіти, потенційних роботодавців, академічної спільноти та інших зацікавлених осіб. Також під час зазначеної зустрічі й усіх наступних ЕГ було встановлено, що загальноуніверситетська освітня політика є, в першу чергу, студентоцентрованою. Як зазначив президент НаУКМА, у перспективах розвитку Університету передбачено процес модернізації деяких ОНП у ОПП, що зумовлено вимогами сьогоdnішнього ринку праці, а також розширення програм магістерського рівня на зразок західних програм, які передбачають фактичне поєднання магістратури й аспірантури.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формулювання цілей та програмних результатів навчання залучено широкі кола стейкхолдерів. Опрацювавши відгуки-рецензії, а також провівши зустрічі 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, ЕГ переконалась, що під час формулювання мети ОП та ПРН, було враховано інтереси стейкхолдерів. Прикладом врахування досвіду стейкхолдерів можна вважати думку Юлії Пачос, радниці з питань громадянської освіти Міжнародної фундації виборчих систем в Україні (IFES Ukraine), яка зазначає, що IFES має тривалу традицію співпраці з кафедрою політології в реалізації освітніх проєктів, через

впровадження інтерактивних курсів громадянської освіти. Підтвердженням цього є використання здобувачами ОНП методології IFES із громадянської освіти «Посилення залученості через освіту для демократії» (Strengthening Engagement through Education for Democracy (SEED), яка інтегрує принципи демократії та гендерної рівності в усі сфери громадянської та політичної участі, прав меншин, та інших ключових аспектів демократичного громадянства. Залучення представників фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва до обговорення програми демонструє співпрацю Університету та громадянської експертної спільноти при узгодженні освітньої програми та створенні умов для реалізації інтелектуального потенціалу здобувачів вищої освіти. Урядовий офіс із координації європейської та євроатлантичної інтеграції неодноразово залучав до роботи співробітників кафедри політології НаУКМА в якості консультантів та експертів, а студенти програми беруть активну участь у програмах стажування. Викладачі кафедри політології співпрацюють з науковими установами, зокрема з Інститутом держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Інститут запрошує випускників на навчання до аспірантури та подальшої наукової роботи, його співробітники викладають авторські дисципліни в НаУКМА. Однак протоколи засідання кафедри політології щодо обговорення ОНП, опитування здобувачів тощо, надані на запит ЕГ, (витяг з протоколу № 14 від 13 березня 2020 р.; витяг з протоколу № 20 від 03 листопада 2022 р.; витяг з протоколу № 2 від 4 березня 2021р.; витяг з протоколу № 13 від 11 листопада 2020 р.; витяг з протоколу № 10 від 19 листопада 2021 р.; Витяг з протоколу № 2 від 02 червня 2022 р.) не відтворюють процесу обговорення, навіть його не нотують, а містять лише фактичну тему засідання та ухвалу в загальному вигляді: «...врахувати пропозиції.....», «взяти до відома....» тощо. Також ЕГ ознайомилась із зведеною таблицею пропозицій та зауважень отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення ОНП (листопад 2022 р.), де з 5 пропозицій 4 були враховані повністю, а 1 частково. ЕГ встановлено, що в Університеті систематично проводяться опитування здобувачів вищої освіти, результати яких враховуються при змістовому наповненні професійних компонентів програми, а також під час організації освітнього процесу (документи на запит, зустрічі 1, 2, 3, 8).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та ПР орієнтовані як на традиційні напрямки застосування знань та навичок, так і на сучасні потреби, що знайшло своє відображення в рецензіях-відгуках, результатах опитування здобувачів, а також під час зустрічей 2, 6, 7. Відповідно до змісту програми її основним акцентом є формування системного наукового світогляду, здатності вирішувати складні задачі і проблеми у політичній сфері, розуміння засад академічної культури й етики. Існує запит на управлінські рішення, дослідницькі та аналітичні продукти, що ґрунтуються на сучасних підходах політичної науки - про що зазначили народні депутати України Павленко Р. М, Юрчишин Я.; Шаповалов С., політичний аналітик; Демчук Т., менеджер програм управлінського розвитку "Києво-Могилянська бізнес-школа" (Зустріч 7). Галузевий контекст відображено в змісті курсів (ОНП 2022: ОК 1.3, 1.4, 1.6, 1.8, 1.10, 1.13-1.17) через вміння розв'язувати спеціалізовані завдання в предметній сфері політології, застосовуючи широкий спектр сучасних теорій і методів політичних досліджень, що відображено в силабусах ОК (Зустріч 1, 6). Особливу увагу приділено формуванню фахівців у сфері європейської інтеграції (ОНП 2022: ОК 1.2, 1.3, 1.7, 1.8, 1.10-1.12 та ін.). Випускники працюють в органах державної влади і місцевого самоврядування, у громадському секторі, в наукових і освітніх установах, міжнародних організаціях, ЗМІ, рекламному секторі. Належний рівень отриманих знань і сформованих навичок дозволяє їм гідно конкурувати на ринку праці. Деякі випускники обирають наукову кар'єру (Зустріч 9). При формуванні цілей та визначенні ПР ОНП був врахований досвід іноземних університетів (дисципліни, пов'язані з європейським напрямком програми): Університет імені Фрідріха Шіллера (Німеччина), Лувенський католицький університет (Бельгія); і вітчизняних (структура та назви деяких ОК): Національний університет «Острозька академія», Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Львівський національний університет імені Івана Франка, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Фокус на вивченні європейських студій пов'язано з актуальністю процесу європейської інтеграції для України та запитом від абітурієнтів. Регіональний контекст відображено в розв'язуванні здобувачами реальних кейсів для столичних громад з використанням аналізу політичного контексту громади через співпрацю з ГО, політичними структурами, аналітичними центрами тощо (зустрічі 1, 2, 5, 7, 8, 9). Отже, регіональний контекст вплинув на цілі (серед яких підготовка фахівців для практичної та дослідницької роботи у сфері громадської активності, політдіяльності, місцевого самоврядування, держуправління, з належними навичками реалізації дослідницьких і практичних проєктів) та програмні РН ОНП (напр., ПРН 7, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 13). Активно відбувається проведення гостьових лекцій за участю українських політиків та громадських діячів, вчених та парламентарів з країн ЄС (Резервна зустріч).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія» був затверджений наказом № 329 від 18.03.2021 р. і введений в дію з 2021-2022 навчального року. Після затвердження зазначеного стандарту ОНП була приведена у відповідність до вимог частково. ОНП 2021 р., яка була затверджена Вченою радою ФСНСТ в січні 2021 року (протокол № 2 від 21 січня 2021 року), не переглядалась і не була приведена у відповідність після затвердження відповідного стандарту навесні того ж року. Таким чином, ОНП 2021 р.

фактично не відповідає ані ЗК, ані СК, ані ПР, прописаним в Стандарті, особливо в частині додаткових компетентностей для освітньо-наукових програм. ОНП 2022 р., яка була затверджена Вченою радою НаУКМА в листопаді 2022 року (протокол № 16 від 24 листопада 2022 року, <https://cutt.ly/c9jSANN>), враховує вимоги діючого стандарту зі спеціальності 052 «Політологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, але не в повному обсязі: обсяг практики з кредити ЄКТС (за Стандартом: «Мінімум 6 кредитів ЄКТС має бути призначено для практики»); ПР 03 «Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології» (за стандартом) замінений на «ПРН-3. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською та англійською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів»; «СКО2. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти» (за стандартом) досягається ОНП ОК 1.13 «Міжнародні стандарти написання наукових робіт / International Standards of Scientific Research (англ. мовою)», ОК 1.15 «Основи наукового дослідження», ОК 1.17 «НДС "Вступ до наукових студій"», проте жоден з цих ОК реально не відтворює вимоги педагогічної складової стандарту. ЕГ акцентує увагу, що гарант ОНП, члени робочої групи, керівництво ЗВО свідомі часткової невідповідності Стандарту і пояснюють це або сучасними викликами (зустріч 2), або бажанням надати більше кредитів на інші ОК, або наповненням цієї складової за рахунок інших ОК тощо (Зустріч 6, Організаційна зустріч, Резервна зустріч). Також під час зустрічей з ЕГ гарант ОНП і завідувачка кафедри політології, яка одночасно є керівницею практики, виказали готовність до збільшення кредитів саме на практику. ЕГ зазначає, що ОНП доповнено ЗК, СК (ФК), ПР (ПРН), запропонованими групою розробників. Наприклад, редакція 2022 року, ЗК 9-12, ФК 8, 11, ПРН 1, 2, 13.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП має чітко сформульовані цілі та результати навчання, що відповідають Стратегії розвитку ЗВО, а також враховано рекомендації стейкхолдерів, в тому числі з-за кордону. При розробці ОП враховано досвід вітчизняних та іноземних закладів вищої освіти. Діяльність за ОП характеризується реальною співпрацею із багатьма роботодавцями, які мотивовані до участі у формуванні якісної освітньої програми. Враховується галузевий і регіональний контекст і потреби ринку праці. ОНП є актуальною для регіону і оновлюється з урахуванням позицій зацікавлених осіб. Активно запрошуються до участі в навчальному процесі гостьові лектори. ОНП «Політологія» орієнтована на підготовку фахівців, які в своїй професійній діяльності зорієнтовані, окрім професійних навичок, на моральні цінності та принципи. Систематично проводяться опитування здобувачів вищої освіти, результати яких враховуються при змістовому наповненні професійних компонентів освітньої програми, а також під час організації освітнього процесу. Передбачені робочою групою інші (специфічні) ПРН, крім тих, які сформульовані в Стандарті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Невідповідність вимогам стандарту ОНП 2021 року. Часткова невідповідність вимогам стандарту ОНП 2022 року. Загальний обсяг практики за ОНП усього 3 кредити, що складає лише 2,5 % від загальної кількості кредитів за програмою, що суперечить вимогам стандарту, а також є нелогічним з точки зору структури програми і важливості наявності практики в необхідному обсязі на думку випускників та роботодавців. ЕГ рекомендує збільшити кількість кредитів на існуючий вид практики – «Практика навчальна» – (до 6 кредитів, відповідно до вимог Стандарту), а також розглянути можливість введення ще, наприклад, Педагогічної практики, що буде корелювати з СК 02 (відповідно до Стандарту).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Критерій 1 має загальну відповідність рівню Е. ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Політологія» відповідає рівню Е за критерієм 1, оскільки ОНП 2021 р. не відповідає вимогам Стандарту, а ОНП 2022 р. – не в повному обсязі (обсяг практики 3 кредити ЄКТС, а за Стандартом – мінімум 6 кредитів; ПР 03 «Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології» (за стандартом) замінений на «ПРН-3. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською та англійською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів»; СКО2 (за стандартом) досягається в ОНП ОК 1.13, ОК 1.15, ОК 1.17, проте жоден з цих ОК реально не відтворює вимоги педагогічної складової стандарту), що також суперечить цінностям НаУКМА, в тому числі, в частині «Якість», але програма повинна бути приведена у відповідність в ОНП 2023.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ було з'ясовано, що загальний обсяг ОНП «Політологія» відповідає вимогам, визначеним статтею 5 ЗУ «Про вищу освіту». Обсяг – 120 кредитів ЄКТС (із них 83 кредити ЄКТС – обов'язкові компоненти (69 %); за вибором здобувачів вищої освіти – 37 кредити ЄКТС (31 %). Відповідно до зазначеної статті: «Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків». Відповідно до Стандарту: «...обсяг дослідницької (наукової) компоненти обов'язково становить не менше 36 кредитів ЄКТС». У навчальному плані та ОНП чітко не визначено дослідницьку компоненту, проте ЕГ під час спілкування з гарантом вдалось встановити, що до такої компоненти за ОНП належить (серед ОК): «Основи наукового дослідження» (3 кр.), «Міжнародні стандарти написання наукових робіт / International Standards of Scientific Research (англ. мовою)» (3 кр.), НДС «Вступ до наукових студій» (3 кр.), НДС «Теорія прийняття політичних рішень» (3 кр.), «Сучасні методи досліджень у політології» (4 кр.), «Сучасні європейські підходи до влади і політики» (3 кр.), «Теорії міжнародних відносин» (3 кр.), «Магістерська робота» (20 кр.), що становить 42 кредити (35%) Атестація здобувачів освіти відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи, на яку передбачено – 20 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 1 рік 10 місяців.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановлено, що НП ОНП 2022 р. має наступну структуру: нормативні навчальні дисципліни та практика (1.1.11 – 1.2.1.) – 63 кредити; вибіркові навчальні дисципліни та практика (2.1.1. – 2.1.36 – дисципліни професійної та практичної підготовки – 137 кредитів; 2.2.1 – 2.2.10 – дисципліни вільного вибору студента – 39 кредитів, а також 3 сертифікатні програми: «Європейські студії» (2.2.11 – 2.2.14) – 12 кредитів, «Антикорупційні міждисциплінарні студії» (2.2.15 – 2.2.18) – 12 кредитів, «Політичні технології у виборчих кампаніях» (2.2.19 – 2.2.26) – 27.5 кредити; атестація (магістерська робота) – 20 кредитів. Така структура НП призводить до неправильного прочитання змістовного наповнення програми, оскільки кредити прописані з представленого переліку ВК, а не структуровані за кількісним наповненням. Наприклад, дисципліни професійної та практичної підготовки представлені 137 кредитами, що на 17 кредитів більше, ніж весь обсяг ОНП. Дисципліни вибору в межах «блоку» також йдуть непослідовно: 2, 5, 2, 2...3, 2, 4, 5...що також унеможливує розрахунки співвіднесення дисциплін і кредитів. ОНП не узгоджується з НП. Відповідно до ОНП: «Загальний обсяг обов'язкових компонент 60 кредитів/1800 годин», хоча це зазначено під практикою, яка мала б дати ще + 3 кредити; «Загальний обсяг вибіркових компонент – 41 кредит/1230 год.», хоча перераховано 137 кредитів; ВК 2.5 «Японська мова» – 8 кредитів, а в НП – 9; «Загальний обсяг вибіркових компонент – 52 кред./1560 год.». Зазначено цифри знов не узгоджуються із загальним обсягом ОНП. Оскільки такий варіант ОНП розміщений на сайті Університету (<https://cutt.ly/l9jSobF>) для ознайомлення всіма учасниками освітнього процесу та зацікавленими особами, ЕГ отримала підтвердження від завідувачки кафедри, що дійсно існує проблема з «прочитанням» ОНП в частині розподілу ОК (Резервна зустріч). Структурно-логічна схема ОНП представлена схемою за семестрами навчання, а також циклами (загальної підготовки, теоретичної підготовки, методологічної підготовки, прикладної підготовки та міждисциплінарною складовою), розподіл на які відсутній в НП. Освітні компоненти, включені до ОНП, є змістовними. Обов'язкові освітні компоненти призводять до досягнення програмних результатів навчання, що відображено через матрицю відповідності. Відмічається також певна неузгодженість серед ОК, викладання яких забезпечується іноземними (переважно англійською) мовами: у відомостях самооцінювання зазначено, що це ОК 1.13, ВК 1.7, ВК 1.20-21; 1.27-1.29, 1.31-1.35 та ін., проте під час фокус-груп було з'ясовано, що деякі дисципліни, які фактично викладаються іноземними мовами, не заявлені належним чином в НП, ОНП (Зустрічі 1, 2, 3, 6, Резервна зустріч). Розподіл навантаження складає по 60 кредитів на кожен навчальний рік. Тижні проведення практики в НП не позначені.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти об'єктами вивчення є політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні, влада та урядування, політичні інститути та процеси, політичні трансформації, публічна політика, світова політика та політика окремих країн та регіонів (ОК «Політична історія європейської інтеграції», «Публічні політики ЄС», «Партійні та виборчі системи країн ЄС», «Політика в пострадянських країнах», «Сучасна політика держав Центрально-Східної Європи» тощо). Теоретичний зміст предметної області та цілі, методи, методики та технології навчання представлені: нормативною та емпіричною політичною теорією, політичною методологією, порівняльною та прикладною політологією, глобальними та регіональними студіями, спеціальними політологічними дисциплінами через набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у політичній сфері

та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог (ОК «Сучасні методи досліджень у політології», «Міжнародні стандарти написання наукових робіт / International Standards of Scientific Research (англ. мовою)», НДС "Теорія прийняття політичних рішень", «Основи наукового дослідження НДС "Вступ до наукових студій"). Міждисциплінарна складова представлена ОК 1.18 «Основи європейського та міжнародного права». Програмні результати навчання, що дозволяють досягти мети ОНП, забезпечуються освітніми компонентами, що включені, в першу чергу, до нормативної складової ОП. Проведений аналіз змісту ОНП, НП, відомостей самооцінювання дозволяє дійти висновку, що зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 052 «Політологія» та дає можливості досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Вибіркові навчальні дисципліни включають у себе: дисципліни професійної та практичної підготовки (22 кредити) і дисципліни вільного вибору студента (15 кредитів). Правила та політики щодо вибіркової складової навчальних дисциплін в Університеті регламентуються «Положенням «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА»» (<https://cutt.ly/F9jS74U>). Перелік навчальних дисциплін, які пропонуються студентам на вибір, формується в попередньому до початку вивчення році (як правило, навесні) (Зустрічі 1, 3, 8). ЕГ було встановлено, що здобувачі вищої освіти самостійно обирають частину навчальних дисциплін через систему автоматизованого запису. Інформація про вибіркові дисципліни розміщується у доступі на внутрішніх ресурсах Університету та в системі САЗ. Каталог курсів розміщений у вільному доступі. Кожен здобувач вищої освіти має можливість проконсультуватися з викладачами щодо вибору дисциплін (Зустріч 3). Здобувач має право змінити обрану дисципліну до початку навчання. Запис на ВК відбувається в кілька етапів: етап презентації курсів (кожна дисципліна, запропонована на вибір, супроводжується силабусом (робочою програмою), а іноді і відео-поясненням викладача (Зустріч 3); етап запису (вибору), етап контролю груп; другий і третій етап запису (для курсів, які не набрали відповідну кількість слухачів). Як правило, дисципліна вільного вибору формується за умови від 15 до 27 осіб. Можливість індивідуальної освітньої траєкторії регулюється «Положенням про порядок та процедури визнання результатів через неформальну освіту». Право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів на всіх рівнях вищої освіти. Обсяг визнаних РН, здобутих у такій освіті за ОНП рівня «магістр» до 6 кредитів. Випадків подібного перезарахування за ОНП «Політологія» не було (Зустріч 8). Запис студентів на дисципліни сертифікатних програм проводиться на загальних засадах і у встановлені терміни запису на дисципліни вибору. Загальний обсяг навчального часу сертифікатної програми для магістрів не повинен перевищувати 12 кредитів («Положення про сертифікатні програми в НаУКМА»). Кваліфікаційна робота є самостійним дослідженням наукової проблеми, виконаним студентом самостійно та публічно захищеним. Студенту надається право обрати з орієнтованої тематики кафедри тему кваліфікаційної роботи або за її погодженням з проблем, які розробляються відповідно до плану наукових проблем кафедри, на початку другого року навчання (Положення «Про кваліфікаційну/магістерську роботу НаУКМА» (<https://cutt.ly/b9jDdrD>)). Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачена ще в програмах академічної мобільності та проходженні практики, яка передбачена у 4 семестрі, але, як зазначила керівниця практики, завідувачка кафедри політології пані Чабанна М., здобувачі проходять її в зручний для себе час. Під час зустрічі з при спілкуванні зі здобувачами було з'ясовано, що вони мають можливість для повноцінного формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до навчального плану, всі ОК ОНП мають семінарські заняття, а «Фізичне виховання» – практичні. Запланована Навчальна практика в обсязі з кредити ECTS, який не змінюється щонайменше з 2016 року і на сьогодні суперечить вимогам діючого Стандарту). Робоча програма практики наявна. Договори на проведення практики укладаються (Документи на запит). При спілкуванні зі стейкхолдерами отримані відгуки про обсяг проведення практики та про рівень загальної та практичної підготовки, які демонструють студенти під час проходження практики (Зустрічі 3, 7, 9): практики замало, більше запам'ятовуються різноманітні стажування. За результатами практики заповнюються документи, проводиться диференційований залік, відбувається обговорення, які допомагають визначити рівень задоволеності компетентностями здобувачами, що були набуті та/або розвинені. За результатами зустрічей фокус-груп, а також відповідно до вимог Стандарту, є нагальна потреба збільшення практичної складової (як за рахунок збільшення кредитів, так і за рахунок урізноманітнення її видів). Частина практичної підготовки передбачена програмами таких ОК, які передбачають виконання індивідуальних та групових завдань. Наприклад, «Зовнішня політика ЄС», «Національна безпека України: європейський контекст», «Міжнародні стандарти написання наукових робіт / International Standards of Scientific Research» та інші.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям через вивчення дисциплін ОК і ВК: «Публічні політики ЄС», «Англійська мова», «Основи європейського та міжнародного права», практика, «Німецька мова», «Багаторівневе управління: теорія та практика / Multi-level governance: theory and practice (англ. мовою)», «Європейські соціальні стандарти та соціальна політика», гостьовий курс, «Японська мова», «Політична історія гумору: український та європейський виміри», «Структурний психоаналіз в суспільних та політичних науках», «Сучасні етнографічні методи досліджень» тощо. Роботодавці, які майже всі є випускниками НаУКМА, відзначають, що лідерські навички, уміння формулювати та відстоювати власну думку, наполегливість є перевагою студентів даної ОНП, але також відмічають необхідність у розвитку навичок критичного мислення, командної роботи, «живої» комунікації і роботи з великим обсягом інформації (Зустріч 7). Зі слів здобувачів, вони беруть активну участь у різних позанавчальних заходах, активно займаються громадською діяльністю (Зустріч 3). В Університеті діє Студентське самоврядування (Зустріч 4). Зміст силабусів дисциплін, зокрема, види навчальної діяльності та методи навчання (рольові ігри, інтерактивні лекції, дискусії, моделювання ситуацій тощо), а також тематика занять загалом сприяють формуванню у здобувачів вищої освіти необхідних соціальних навичок (soft skills).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За освітньо-науковою програмою “Політологія” відсутній відповідний професійний стандарт. У звіті самоаналізу помилково вказано присвоєння професійної кваліфікації (документи на запит).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний час визначається робочим навчальним планом, який затверджується щорічно, і включає загальний графік навчального процесу і розподіл освітніх компонент. Організація освітнього процесу НаУКМА ґрунтується на принципах діяльності класичного університету. Навчальний час студента визначається кількістю облікових одиниць часу, відведених для здійснення програми підготовки рівня «магістр». Навчальне навантаження кожного року – 60 кредитів. У навчальному році 2 семестри (Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (<https://cutt.ly/L9aWHco>)). За ОНП введено поняття «Додатковий семестр». Навчальний тиждень тривалістю не більше 54 акад. год., тижневе навантаження не більше 18 год. Тиждень самостійної роботи студентів використовується для підготовки до проміжних форм контролю. Навчальний день – не більше 9 акад. год. Обсяг одного кредиту – 30 год. Розподіл годин навчального часу за навчальними тижнями та видами роботи студента відображається в програмі навчальної дисципліни чи силабусі. Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти за ОНП становить: 1 курс – теоретичне навчання (35 тижнів), екзаменаційна сесія (4 тижні); 2 курс – теоретичне навчання (28 тижнів), екзаменаційна сесія (4 тижні) практика (28 тижні – паралельно з теоретичним навчанням); написання магістерської роботи (3 тижні), атестація (3 тижні). Канікули встановлюються тривалістю 11 тижнів (перший курс), 2 тижні (другий курс). Здобувачам вищої освіти можуть бути встановлені на поточний навчальний семестр (рік) індивідуальні графіки навчального процесу. Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше трьох кредитів ЄКТС. Реальний обсяг навантаження відображає заявлений (Зустрічі 1, 3). Згідно з навчальним планом, на самостійну роботу відведено 2/3 часу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОНП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти. Набуття soft skills відбувається за рахунок обов'язкових компонентів ОП та підсилюється вибірковими компонентами. Позитивною практикою є постійний контакт науково-педагогічних працівників, що забезпечують ОП, здобувачів вищої освіти із потенційними роботодавцями для відповідного коригування змісту освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Не досконала, заплутана структура НП, ОНП (нормативні навчальні дисципліни та практика – 63 кредити, вибіркові навчальні дисципліни та практика – 137 кредитів, що перебільшує загальний обсяг програми – 120 кредитів; дисципліни вільного вибору студента – 39 кредитів, а також 3 сертифікатні програми: 2 по 12 кредитів, одно – 27.5 кредити. Така структура НП призводить до неправильного прочитання змістовного наповнення програми. ОНП не узгоджується з НП. Відповідно до ОНП: «Загальний обсяг обов'язкових компонент 60 кредитів/1800 годин», хоча це зазначено під практикою, яка мала б дати ще + 3 кредити; «Загальний обсяг вибіркових компонент – 41 кредит/1230 год.», хоча перераховано 137 кредитів; ВК 2.5 – 8 кредитів, а в НП – 9; «Загальний обсяг вибіркових компонент – 52 кред./1560 год.». Зазначені цифри не узгоджуються із загальним обсягом ОНП). ЕГ отримала підтвердження від завідувачки кафедри, що дійсно існує проблема з «прочитанням» ОНП в частині розподілу ОК Відсутність наочної структурно-логічної схеми ОНП (структурно-логічна схема ОНП представлена таблицею за семестрами навчання, а також циклами (загальної підготовки, теоретичної підготовки, методологічної підготовки, прикладної підготовки та міждисциплінарною складовою), розподіл на які відсутній в НП). Замалий відсоток практики (3 кредити замість 6 (за Стандартом)) та форм практичної складової (лише «Фізичне виховання» має практичні заняття) в цілому. Невідповідність зазначення назви частини англомовних курсів в ОНП та НП «Положенню про організацію викладання навчальних дисциплін англійською мовою в НаУКМА». Відповідно до Положення основна назва таких дисциплін зазначається англійською, додаткова – українською. Рекомендації: позбутися в документах технічних помилок, що перераховані вище і детально описані в Критерії 2, узгодити зміст НП та ОНП за структурою та кількісним наповненням. Збільшити відсоток практичної підготовки (мінімум до вимог Стандарту – 6 кредитів) та видів практики (для забезпечення педагогічної складової, відповідно до Стандарту). Зробити структурно-логічну схему ОНП такою, яка демонструватиме логічне і послідовне вивчення дисциплін. Привести у відповідність до п.2.8 «Положення про організацію викладання навчальних дисциплін англійською мовою в НаУКМА» в навчальному плані, переліку ОК ОНП, системі САЗ назви дисциплін, що викладаються іноземною мовою.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОНП охоплює сучасні теоретичні та науково-практичні аспекти, політики в обсязі, необхідному для формування загальних і предметних компетентностей політолога. На думку ЕГ, освітньо-наукова програма та освітня діяльність за цією програмою відповідає визначеному критерію, а основні вищезазначені недоліки (в першу чергу, через недотримання вимог Стандарту в частині обсягу практики – 3 замість мінімум 6 кредитів; відсутністю практичних видів занять у НП, а також незабезпеченістю SKO2 Стандарту щодо педагогічної складової ОНП) вже враховані ЕГ при оцінюванні відповідності за попереднім критерієм, тому інші слабкі сторони ОНП за критерієм 2 не суттєво впливають на досягнення заявлених цілей і не перешкоджають досягненню програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертною групою з'ясовано, що правила прийому на навчання є у відкритому доступі (<https://cutt.ly/r9i4ZeN>), не містять дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими. Зокрема, аналіз офіційної сторінки дає можливість стверджувати про наявність всіх необхідних елементів таких як: власне правила прийому до НаУКМА в 2022 році із деталізацією інформації, етапи вступу, інформація про МКТ/НТМК, програми вступних випробувань тощо. Під час зустрічі із здобувачами експертна група не виявила жодних зауважень від здобувачів щодо нерозуміння правил прийому як у тих, хто вступав після закінчення бакалаврського рівня цієї спеціальності, так і в здобувачів, які вступали із інших спеціальностей та ЗВО. Варто зауважити, що правила прийому мають окрему сторінку (<https://cutt.ly/N9i4cckt>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На підставі аналізу звіту самооцінювання з'ясовано, що правила прийому на навчання відповідають закону України «Про вищу освіту», затвердженим щорічно Міністерством освіти та науки України умовам прийому на навчання в ЗВО, та університетським «Правилам прийому до НаУКМА в 2022 році» (<https://cutt.ly/M9aQqoV>). Експертною групою, в результаті зустрічей із науково-педагогічним персоналом та здобувачами, з'ясовано та верифіковано інформацію про те, що вступні іспити включають проходження магістерського тесту навчальної компетентності та фахового вступного іспиту із Політології. Співвідношення важливості обох складових вступу – 50/50. Аналіз

програми фахового вступного іспиту з політології(<https://cutt.ly/A9i74UN>) демонструє якісний підхід до формування питань та літератури. Тим не менше, в списку рекомендованої літератури міститься досить багато російськомовних джерел (наприклад “10.Тарр Т. Почему люди бунтуют? – СПб.:Питер, 2005.–С.59–137.”), які в цілому можна замінити на англійські аналоги, тим паче освітня програма часто акцентує увагу на тяжінні до саме англійської мови як однієї із мов викладання, крім української. Критерії оцінювання та алгоритм проведення дистанційного випробування є чіткими та зрозумілими.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

З'ясовано, що чіткість та зрозумілість правил визнання результатів навчання, які отримані в інших закладах вищої освіти, регламентується відповідним Положенням «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА»(<https://cutt.ly/S9aQLyK>), Положенням про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти НаУКМА (<https://cutt.ly/f9aQVHS>) і Порядком визнання в НаУКМА здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти (<https://cutt.ly/u9aQ9rI>). Доступність для всіх учасників освітнього процесу вищеназваних регламентуючих документів забезпечена через їх публікацію на офіційному веб-сайті ЗВО. Експертною групою під час зустріч із здобувачами та науково-педагогічним персоналом не зафіксовано скарг щодо недотримання правил. Під час зустрічі з керівництвом ЗВО, Президентом Квітом С.М. поінформовано, що у зв'язку із повномасштабним вторгненням навесні 2022 року університет налагодив співпрацю із 4 університетами, де зараз мають можливість навчатись та проводити дослідження як здобувачі, так і науково-педагогічні працівники. Зокрема, це Університет Торонто, Університет Глазго, Гіссенський Університет та Університет Віадрина. Щодо здобувачів ОП Політологія, то, згідно звіту самооцінювання та верифікації інформації під час зустрічі із здобувачами, двоє студентів/ок в навчальному році 2022/2023 беруть участь у міжнародній академічному обміні в Університеті імені Фрідріха Шіллера, з яким також є підписана угода про співпрацю від 5 серпня 2019 року. Щодо практичної реалізації академічної мобільності на національному рівні на даній ОП експертною групою таких прикладів не зафіксовано.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються «Положенням про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання, отриманих через неформальну або інформальну освіту». Дане положення є доступним для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/X9aWdLo>). Положення містить чіткі порядок та процедуру визнання результатів. Зокрема, для освітньо-наукового рівня «магістр» передбачено можливість зарахування до 6 кредитів ЄКТС. Перезарахування відбувається на основі поданої заяви здобувача та відповідного рішення комісії. Завданням комісії є перевірка відповідності отриманих знань до загальних та професійних компетентностей даної ОП. У випадку негативного висновку, відповідно до положення, здобувач має право на апеляцію. Дане положення чітко описує терміни у які має відбуватись кожен із етапів зарахування результатів навчання, що робить процес прийняття рішення швидким та практичним. Під час зустріч із здобувачами декілька із них неодноразово повідомляли про реалізацію можливості здобуття знань в рамках неформальної освіти, однак прецедентів зарахування результатів на практиці немає, про це свідчить також і звіт самооцінювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність міжнародної академічної мобільності; Правила та процедури визнання результатів академічної мобільності та навчання в неформальній освіті є чіткими та практично можливими для використання. Швидка реакція ЗВО на виклики після початку повномасштабного вторгнення через створення умов для здобувачів та НПП навчатись та проводити власні дослідження у ЗВО інших країн.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

В списку рекомендованої літератури до програми фахового вступного іспиту з Політології використовуються російськомовні джерела. Рекомендації: Якнайшвидше позбутись практики використання російських та російськомовних джерел у списку рекомендованої літератури до програми фахового вступного іспиту з Політології або інших документів, дотичних до навчального процесу в ЗВО. Заохочувати здобувачів до внутрішньої академічної мобільності та практичного визнання/зарахування результатів такого навчання; Спонукувати здобувачів до

застосування на практиці процедури зарахування результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, оскільки випадки здобуття такої освіти є, а практики зарахування немає.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання як на нормативному рівні, так і на практиці реалізуються в повному обсязі. Відмічається високий рівень міжнародної академічної мобільності, але потребує активізації внутрішньої мобільності. І попри наявність недоліків (використання російськомовних джерел у списку рекомендованої літератури до програми вступного іспиту з “Політології”), які можуть і повинні бути усунуті ЗВО одразу, ОНП відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Принципи академічної свободи і студентоцентрованого підходу відображено в «Положенні про організацію освітнього процесу в НаУКМА», в «Положенні про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА», «Положенні про сертифікатні програми в НаУКМА», «Положенні про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту», «Порядку проведення запису студентів на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису», «Положенні про самостійну роботу студентів НаУКМА» та інші, які спрямовані на формування академічної атмосфери довіри і підтримки, поваги та співробітництва в процесі навчання. Викладачі вільні у виборі форм і методів навчальної діяльності, усі навчальні курси є авторськими та після обговорення на засідання кафедри політології затверджуються як нормативні чи спеціалізовані навчальні дисципліни (Зустрічі 1, 6). Студентоцентроване навчання в Університеті відображається і через можливість вільного вибору навчальних дисциплін. Це регулюється зазначеними вище документами. За ОНП передбачено обрання вибіркових компонентів з дисциплін професійної та практичної підготовки, дисципліни вільного вибору студента (в межах якого передбачено можливість обрання однієї з 3-х сертифікатних програм). Відповідно до п. 8 «Положення про сертифікатні програми в НаУКМА» (<https://cutt.ly/VqjJLJt>), загальний обсяг навчального часу сертифікатної програми для магістрів повинен бути не більше 12 кредитів, але СП «Політичні технології у виборчих кампаніях» – 27 кредитів (за умови загальної допустимої кількості дисциплін вільного вибору студента – 15 кредитів). ЕГ вважає такий підхід до формування сертифікатної програми необґрунтованим, що унеможливує здобувачами повноцінного засвоєння пропонованою СП, оскільки студент змушений «відкинути» більше половини із запропонованої програми (Резервна зустріч). На ОНП застосовуються як традиційні методи викладання, так і інноваційні: інтерактивні методи навчання, стимуляційне/ситуативне навчання, метод «круглого столу», лекції, семінарські заняття тощо. Практичні заняття передбачені лише з «Фізичного виховання», хоча такий вид проведення занять доцільно застосовувати і під час вивчення таких ОК, як: «Англійська мова», «Німецька мова», «Японська мова», «Англійська мова для політологів». Здобувачам Університету забезпечено можливість навчатися за ІНП у випадках академічної мобільності. Ознайомившись з аналізом анкетування здобувачів та беручи до уваги отриману інформацію від здобувачів під час зустрічей, ЕГ дійшла до висновку, що здобувачі в цілому задоволені індивідуальною траєкторією навчання, вони підтвердили, що після кожної дисципліни проводиться опитування щодо рівня викладання, актуальності отриманих знань, методів навчання, що застосовувалися на цьому курсі (Зустріч 3). Форми викладання відповідають принципам академічної свободи та спрямовані на побудову студентоцентрованого підходу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Відповідно до Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання, оцінювання здобувачів в НаУКМА передбачає: оприлюднення критеріїв та методів оцінювання в робочій програмі/силабусі та електронній навчальній системі; донесення викладачами особливостей системи оцінювання на початку викладання дисципліни. ЗВО визначає необхідність розробки з кожної дисципліни силабусів (робочих тематичних планів) навчального курсу в системі електронного навчання, де також є інформація про методи контролю і систему оцінювання («Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА» (<https://cutt.ly/L9aWHco>)) Силабуси містять дані про результати навчання, методи викладання і форми оцінювання, політику доброчесності, умови визначення навчального рейтингу, зміст курсу рекомендовані джерела. На веб-сайті Університету відсутні силабуси навчальних дисциплін,

однак здобувач при реєстрації на навчальний курс отримує доступ до силабусів дисципліни, які розміщено в системі електронного навчання. Згідно студентських опитувань, здобувачі в цілому задоволені рівнем інформування їх щодо освітніх програм, академічної мобільності, консультаційної підтримки тощо. Інтерв'ювання здобувачів підтвердило вчасне проведення роз'яснювальної роботи, яку здійснює деканат, викладачі ОНП щодо критеріїв та методів оцінювання, процесу обрання вибіркового компонента (Зустріч 3).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Наукові структури НаУКМА активно провадять грантову діяльність, публікують результати досліджень, організовують і беруть участь у наукових форумах, долучаються до проєктів. Наприклад, Центр імені Жана Моне з європейських студій (має за мету впровадження і викладання сучасних міждисциплінарних курсів з європейських студій укр. та англ. мовами), Центр європейських гуманітарних досліджень, Центр інноваційних методів викладання і вивчення європейських студій, Школа політичної аналітики та інші. Центр ім. Жана Моне є одним з провідних науково-освітніх та ресурсних центрів з питань євроінтеграції в Україні. Відповідно до Візії Університету, у НаУКМА органічно поєднуються наукова діяльність, освітній процес і набуття практичних навичок найвищої якості (<https://cutt.ly/A9BQltO>). ЗВО теоретичне навчання поєднує з практикою, яка може відбуватися на базі підрозділів НаУКМА. Базами проведення практики можуть бути юридичні особи публічного та приватного права, а також органи державної влади та місцевого самоврядування, фізособи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, державні установи, партійні та громадські організації, відділи політики ЗМІ, дослідницькі інститути на основі договорів з НаУКМА, а також у навчально-дослідницьких підрозділах НаУКМА (Робоча програма практики). Факультет періодично проводить конференції, круглі столи, міжнародні школи та вебінари, до яких активно долучаються здобувачі вищої освіти та викладачі. Наприклад, які організовані кафедрою політології: щорічні «Рябівські читання» (<https://political-science.ukma.edu.ua>); «Симпозіум щодо глобальної та регіональної ролі ЄС та європейської інтеграції», який організовано в рамках Jean Monnet Chair «EU regional security role: strengthening awareness within Ukraine» (<http://ekmair.ukma.edu.ua>); участь здобувачів у розробці посібника «Безпека. Глобальна та регіональна роль ЄС» (<https://www.eu-sec.net/events>) тощо. Здобувачі мають змогу публікувати результати своїх наукових робіт в різних виданнях. Темі магістерських кваліфікаційних робіт є достатньо різномісними, що дозволяє ЕГ зробити висновок про врахування інтересів здобувачів. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП через ОК: Основи наукового дослідження, International Standards of Scientific Research, НДС "Вступ до наукових студій, НДС «Теорія прийняття політ. рішень», Сучасні методи досліджень у політології, Сучасні європейські підходи до влади і політики, Теорії міжнародних відносин, магістерська робота, а також дисциплінами проф. та практ. підготовки (/Multi-level governance: theory and practice, Теорія суспільно-політичних організацій, Актуальні проблеми політичної науки (нім. мовою), Методика досліджень політ. процесів у ЄС, Методика проведення наук. дослідж. (нім. мовою), Політична теорія та історія ідей (нім. мовою), Практикум з написання наук. роботи (нім. мовою), Технологія написання аналітичного документу (3 кр.)

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

«Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА» (<https://cutt.ly/L9aWHco>) передбачає систематичне оновлення змісту ОНП. «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА», п. 6.1.3 (2018) передбачає оновлення програм дисциплін щонайменше один раз на рік (<https://cutt.ly/x9jKFJi>). Під час інтерв'ювання викладачі вказували на те, що перегляд та оновлення силабусів відбувається щороку (з урахуванням інформації з сучасних наукових джерел, інформації з семінарів та конференцій, результатів НДР тощо) (Зустрічі 1, 6, Резервна зустріч). Оновленню змісту і форм ОК відповідно до Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА сприяє систематичне опитування здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/J9jKX70>), результати яких обговорюються на засіданнях кафедри політології і беруться до уваги і роб. групою під час вдосконалення ОНП. Викладачі кафедри є учасниками сертифікатної програми "Online Future Teaching Skills" (<https://cutt.ly/v9jKNVz>), що також сприяє вдосконаленню форм роботи зі здобувачами. Ураховуючи новітні наукові досягнення, розвиток предметної сфери сприяє постійному вдосконаленню змісту ОК. Гарант ОНП, М. Гнатюк, займається провадженням наукових досліджень відповідної тематики: «Безпека та інтеграція: європейський досвід побудови проєкту миру» (<https://cutt.ly/X9jK913>) Належний рівень змісту освіти забезпечується практичним досвідом викладачів і участю в наукових заходах та стажуваннях (Bard College (USA), Friedrich Schiller University Jena (Germany)). Як приклад, можна зазначити Анатолія Гриценка – колишнього міністра оборони України (2005–2007 рр.) та народного депутата VI та VII скликання; Андреас Умланд – аналітик Стокгольмського центру східноєвропейських досліджень (SCEEUS) Шведського інституту МВ. При аналізі силабусів встановлено, що оновлення змісту цих документів здійснюється частково. Наприклад, ННС «Вступ до наукових студій» (1 джерело 2021 р, всі інші до 2013 р.), «Інститути ЄС» (найсвіжіше джерело 2018 р.), НДС «Теорія прийняття політичних рішень», «Політична історія європейської інтеграції» (матеріали до курсу та л-ра відсутні, а є перенаправлення «див: «Тематичний план»»), «International standards of research» (рекомендовані джерела в силабусі відсутні) Окремої уваги ЕГ отримав силабус «Політика в пострадянських країнах», де міститься великий відсоток рекомендованих джерел з ресурсів «ru»: <http://fignissimo.ru/books/235.pdf>; [https://ru.wikipedia.org/wiki/Что_делать%3F_\(Ленин\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Что_делать%3F_(Ленин)); http://www.centrasia.ru/news_A.php?st=1156976880; <https://carnegie.ru/2018/02/13/ru-pub-75514>; http://identityworld.ru/maps_aera/profile/gagauzia.pdf; <https://cyberleninka.ru/article/n/politicheskie-partii-i-partiynoe-stroitelstvo-v-gruzii> та под. Силабус «Сучасні європейські підходи до влади і політики» також містить російську

літературу, зокрема праці М.Фуко, Н.Лумана, Кожев А. Понятіе власти//М.:Праксис, 2007 та інші. Щодо структури силабусів, то єдності форми немає.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до «Стратегії розвитку НаУКМА на 2015–2025» (<https://tinyurl.com/bdhkb5h3>) саме інтернаціоналізація освіти є чи не найважливішим пріоритетом. У ЗВО розроблено та діє «Положення про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти НаУКМА», працює Відділ міжнародних зв'язків і співробітництва НаУКМА, які допомагають в організації програм академічної мобільності. Оголошення про нові можливості міжнародної взаємодії розміщено у вільному доступі (<https://dfc.ukma.edu.ua>). Викладачі і здобувачі беруть участь в міжнародних конференціях та стажуваннях (Зустріч 8). Підписано двосторонні угоди з європейськими університетами, що передбачають короткострокові й довгострокові поїздки для викладачів і наукових співробітників. Встановлені партнерські зв'язки із університетом імені Фрідріха Шіллера (Німеччина). Наразі завідувачка кафедри політології, Чабанна М., та 2 здобувачки вищої освіти знаходяться на міжнародному стажуванні/навчанні в Німеччині (Зустрічі 3, 8). У якості гостей лекторів залучені й викладачі з країн Європи та США (<https://tinyurl.com/hyh3uxb4>). Наукова бібліотека НаУКМА гарантує всім учасникам освітнього процесу доступ до різноманітних наукових міжнародних баз даних(Зустріч 8). З 2021 року і по 2024 рік триває реалізація Кафедра Жана Моне “EU regional security role: strengthening awareness within Ukraine”, а протягом 2017 – 2020 рр. було реалізовано міжнародний проєкт «Кафедра Жан Моне» “Integration as security”, що вказує на залученість учасників освітнього процесу до міжнародних науково-дослідницьких проєктів. Викладання на ОНП відбувається частково англійською та німецькою мовами.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність силабусів у системі електронного навчання. На ОНП відзначене широке застосування сучасних методів та форм навчання, активна участь академічної спільноти у програмах академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліком ЕГ вважає лише часткове оновлення змісту силабусів, відсутність уніфікованої їхньої форми. Однозначним порушенням вважається наявність великого відсотку у силабусах серед рекомендованих джерел посилання з ресурсів «ru» та російських видань. Рекомендовано: систематично проводити роботу з оновлення і осучаснення джерельної бази в силабусах; не допускати порушень щодо використання джерельної бази або будь-яких інших джерел інформації з ресурсів країни-агресора; сприяти подальшому поглибленню процесів інтернаціоналізації освіти на ОНП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання сприяють отриманню знань здобувачами, інформація про зміст і цілі навчання надається вчасно, наявна інтернаціоналізація освітнього процесу, силабуси оновлюються щороку за участі зацікавлених сторін. Загалом, ОП відповідає Критерію 4 з незначними недоліками, які можна виправити в короткі терміни.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Експертною групою на основі аналізу звіту самооцінювання та сайту ЗВО з'ясовано, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів регулюються наступними документами: Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА, прийнятим у 2021 році (<https://cutt.ly/L9aWHco>); Положенням про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУКМА, прийнятим у 2021 році (<https://cutt.ly/r9aWB4N>); Положенням про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей здобувачів вищої освіти Національного університету «Кієво-Могилянська академія», прийнятим у 2022 році (<https://cutt.ly/59aW8J7>); Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА», прийнятим у 2018 році (<https://cutt.ly/o9aEqoR>); Наказом «Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних (випускових) робіт бакалаврів та магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності» прийнятий у 2020 році (<https://cutt.ly/o9aEewj>). Аналіз вищенаведених документів дає змогу констатувати, що описані форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими. Зокрема, експертною групою з'ясовано, що контрольні заходи передбачають реалізацію первинного, поточного та підсумкового контролю. Під первинним контролем, згідно аналізу документів та звіту самооцінювання, мається на увазі контроль на початку вивчення дисципліни або теми. Поточний контроль передбачає фіксацію отриманих знань на семінарських, практичних чи лабораторних заняттях. Підсумковий контроль передбачає проведення заліку чи екзамену. Форми контрольних заходів дають змогу встановити результати навчання, що було підтверджено під час фокус-групи №2 із науково-педагогічним персоналом. Зустріч із здобувачами дала змогу перевірити чіткість та зрозумілість всіх форм контрольних заходів. Зокрема, здобувачі запевнили, що інформація про всі контрольні заходи та критерії оцінювання оприлюднюється та повідомляється їм заздалегідь, тобто на початку навчального процесу. Комунікація щодо цього відбувається через сервіс Office 365, вербально на першій парі/початку навчання, через інформацію в силабусах дисциплін тощо.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти спеціальності «Політологія», прийнятий у 2021 році за рівнем магістра передбачає, що «Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи». У ЗВО наявне відповідне Положення про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА, яке прийняте у 2020 році (<https://cutt.ly/N9aEk1s>). На підставі аналізу звіту самооцінювання, інформації від Гаранта ОП та вищезгаданого положення експертна група констатує, що форма атестації здобувачів вищої освіти за даною ОП цілком відповідає Стандарту. Фокус-групи із здобувачами, науково-педагогічним персоналом, Гарантом та випускниками демонструють якісний підхід щодо дотримання академічної доброчесності при атестації здобувачів, а всі виконані роботи можна знайти у репозитарії НаУКМА (<https://cutt.ly/b9aEm2y>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури проведення контрольних заходів, відповідно до звіту самооцінювання, регламентуються: Положенням «Про організацію освітнього процесу в НаУКМА» (<https://cutt.ly/L9aWHco>); Положенням «Про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУКМА» (<https://cutt.ly/r9aWB4N>); Положенням про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей здобувачів вищої освіти Національного університету «Кієво-Могилянська академія» (<https://cutt.ly/59aW8J7>); Положенням «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (<https://cutt.ly/o9aEqoR>); Затвердженим документом «Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних (випускових) робіт бакалаврів та магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності» (<https://cutt.ly/o9aEewj>). Доступність вказаних правил та процедур забезпечується через їх публікацію у відкритому доступі на сайті ЗВО, також експертна група самостійно перевірила наявність безперешкодного доступу до них на сайті через мережу інтернет. Об'єктивність екзаменаторів, відповідно до тверджень науково-педагогічного персоналу під час фокус-групи, забезпечується вчасним повідомленням про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. Це відбувається через силабуси, вербальне повідомлення на початку викладання дисципліни через внутрішньоуніверситетські чат-сервіси. Деякі викладачі як особливий підхід, залучають здобувачів до спільного оцінювання себе або інших (наприклад, викладач ОК "Національна безпека України: європейський контекст" А.Гриценко). Під час зустрічі із здобувачами, експертна група з'ясувала, що здобувачі дійсно поінформовані про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, не було жодних зауваг щодо необ'єктивності оцінювання знань як під час поточного, так і під час підсумкового контролю. Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється Положенням «Про організацію освітнього процесу в НаУКМА» (<https://cutt.ly/L9aWHco>) та передбачає чіткі правила, умови та процедури, викладені у своїй більшості в пунктах 7.16, 7.17, 7.18 цього положення. Порядок оскарження процедури та результатів контрольних заходів у ЗВО регулюється Положенням «Про апеляційну комісію НаУКМА» (<https://cutt.ly/R9aRYuT>). Експертна група не виявила прецедентів оскарження результатів навчання на даній ОП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під

час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначаються у трьох основних документах ЗВО: Положенні «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (<https://cutt.ly/09aEqrR>); Положенні «Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних робіт магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності» (<https://cutt.ly/09aEewj>); Кодексі етики НаУКМА (<https://cutt.ly/L9ao06N>). Аналіз даних документів дозволяє констатувати здебільшого чіткість та зрозумілість політики, стандартів та процедур стосовно дотримання академічної доброчесності. Тим не менше, цими документами за умови перевірки робіт на наявність плагіату, в тому числі й атестаційних/магістерських, не зафіксовано чіткого нижнього/мінімального порогу унікальності тексту. Під час зустрічі із Гарантом, науково-педагогічним персоналом та здобувачами ця інформація підтверджена. Гарант аргументує таку позицію тим, що в ЗВО застосовується тільки якісний підхід до аналізу робіт на наявність плагіату. Тобто після перевірки програмою уповноважена особа/особи (наразі це кандидат політичних наук Л.Бідочко) які оцінюють опрацьований текст, вирішує/ють чи є в ньому запозичення та приймає рішення про допуск/недопуск роботи. На думку експертної групи, такий підхід може мати місце, однак відсутність хоча б якогось вимірального/кількісного критерію під час перевірки на наявність плагіату залишає місце для можливих маніпуляцій, навіть якщо таких прецедентів досі не було. Технологічним рішенням для перевірки робіт на наявність плагіату є сервіс Unicheck. Популяризація академічної доброчесності відбувається у різні способи. Зокрема через проведення заходів, складанням присяги, яка засвідчується підписом, через силабуси, зустрічі викладачів із студентами та ведення відповідних роз'яснювальних робіт. Під час фокус-групи із здобувачами експертна група переконалась, що останні добре поінформовані про важливість дотримання академічної доброчесності та обізнані із можливими санкціями у випадку їх недотримання (Зустріч 3).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання та форми контрольних заходів нормативно добре врегульовані, а здобувачі добре поінформовані; Об'єктивність екзаменаторів забезпечується як традиційними методами, так і нестандартними підходами. ЗВО використовує програму для перевірки наявності плагіату Unicheck.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутній чіткий поріг допустимих запозичень тексту під час перевірки на наявність плагіату. Рекомендації: Переглянути практику виключно якісного підходу до оцінки робіт на наявність плагіату та додати кількісний/чіткий мінімальний % унікальності тексту, про який будуть поінформовані здобувачі та матимуть можливість самостійно перевірити роботу до її передачі на фінальну перевірку.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

На ОП інформація про контрольні заходи доноситься вчасно та зрозуміло. Об'єктивність екзаменаторів забезпечена, на думку здобувачів, добре. ЗВО використовує Unicheck як технологічне рішення на перевірки наявності запозичень, однак не встановлено чіткого порогу допустимих запозичень. Виходячи із цього, діяльність за даною освітньою програмою відповідає критерію В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз табл. 2 Відомостей СО та наданих документів дозволяє ЕГ прийти до висновку про відповідність кадрового складу цілям та ПРН ОНП. Відповідність НПП ОК підтверджується дипломом про вищу освіту (Єремєєв О.), науковим ступенем зі спеціальності "Політологія" (Гнатюк М., Чабанна М., Дем'янчук О., Яковлев М., Умланд А.) або

досвідом практичної роботи (Гриценко А.), а також публікаціями, в тому числі в наукометричних базах (Умланд А.); науковим керівництвом і підготовкою наукових статей у співавторстві зі здобувачами освіти (Дем'янчук О.); залученням НПП до аналітичних проєктів роботодавців (Демчуком Т., Шаповаловим С.) (зустріч 7), а також Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату КМУ (Рецензія_УО). НПП групи забезпечення входять до редколегії онлайн-журналу Kyiv-Mohyla Law and Politics Journal (фахового за спец. 081 та 293) – Амельченко Н., Чабанна М., Дем'янчук О., Гнатюк М., Кисельов С., Умланд А., Яковлев М. (<http://kmlprj.ukma.edu.ua/index>). Якість викладання на ОНП підтверджується результатами анонімного онлайн-опитування здобувачів, результати якого надані ЕГ гарантом. ЕГ не отримала підтвердження кореляції тематики наукових публікацій у фахових виданнях з Політології за останні 5 років з ОК деяких НПП, зокрема наданий гарантом на запит ЕГ перелік таких публікацій Голіченко Т. (викладає ОК 1.2, ОК 1.3, ОК 1.5) містить лише 1 найменування. Ряд курсів та СП в рамках ОНП викладається англ. та нім. мовами. Англомовними є: «Міжнародні стандарти написання наукових робіт» Кисельової Т., «Політична система ЄС» та «Основи європейського та міжнародного права» Умланда А.. Документи, які підтверджують рівень володіння іноз. мовою вказаними НПП, були надані гарантом. В ході зустрічей 1, 3, 9 встановлено, що інші курси, зокрема «Багаторівневе управління: теорія та практика», «Публічні політики ЄС», «Зовнішня політика ЄС», курси СП «Європейські студії» викладаються англ. мовою. Крім того, відповідно до ОНП низка курсів («Міжнародні відносини», «Політичні системи», «Порівняльна політологія» тощо) викладаються нім. мовою. Проте підтверджуючих документів щодо рівня володіння іноз. мовою викладачами даних дисциплін надано не було. Згідно п.3.2. «Положення про організацію викладання навчальних дисциплін англійською мовою в НаУКМА», для такого викладання необхідно знання англ. мови на рівні не нижче В2, що має підтверджуватись відповідним документом (сертифікатом) міжнародного зразка, сертифікатом НаУКМА про рівень володіння англ. мовою або ступенем PhD, отриманим після навчання на англомовних програмах. При кафедрі політології функціонують наукові центри: Центр інноваційних методів викладання європейських студій (керівник – Дем'янчук О.), Jean Monnet Chair INTEGRATION AS SECURITY (Гнатюк М.), а також Інститут громадянської освіти (Зубрицька Л.). Кадровий склад випускової кафедри включає 2 докт. політ. наук, 1 докт. істор.наук, 3 канд. політ. наук, 1 PhD з галузі політ. наук, 3 канд.філос. наук та 1 канд.техн. наук.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП за ОНП відбувається відповідно до «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА» (<https://cutt.ly/O9sWLo2>), що встановлює цілком прозорі і чіткі процедури такого добору та визначення професіоналізму. За даними Відомостей самоаналізу до пакету документів при висуванні/поданні кандидатури на конкурсний відбір включені резюме з досвідом роботи, перелік опублікованих наукових праць претендента та конференцій, в яких він брав участь, дані про підвищення кваліфікації та професійні рекомендації. В ході зустрічі з сервісними структурними підрозділами ЗВО начальник відділу кадрів та роботи з персоналом Полторак Т. підтвердила цю інформацію, зазначивши, що саме кафедри визначають конкретні вимоги до НПП, що бажають працювати на ОНП. Вона також вказала, що відповідно до п.3 трудового договору з НПП обов'язковою умовою укладання та продовження контракту є підвищення кваліфікації. Відповідно до п.2.4 «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/O9sWLo2>) обсяг підвищення кваліфікації НПП протягом п'яти років не може бути меншим за 6 кредитів ЄКТС. Однак дані таблиці 2 Відомостей самоаналізу та надані гарантом додаткові документи підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років в повному обсязі не всіх НПП групи забезпечення. Зокрема, Амельченко Н., Дем'янчук О., Кірсенко М. проходили стажування в 2017 році. В ході зустрічі з розробником ОП було встановлено, що Амельченко Н. та Дем'янчук О. планують протягом поточного року пройти підвищення кваліфікації. Крім того, Дем'янчук О. повідомив, що викладає в Школі професійного розвитку викладачів НаУКМА. Амельченко Н. розробила авторську програму онлайн-семінару «Естетизація політики і політизація мистецтва», онлайн-курс «Культура та політика: багатозначність (взаємо) зв'язків» в рамках Школи політичної аналітики НаУКМА у 2021 р. (1 кредит ЄКТС). Відомостей щодо дат та обсягів підвищення кваліфікації Кисельової Т., Яковлева М., Гриценка А. ЕГ не отримала. При продовженні контракту також беруться до уваги результати анонімного опитування здобувачів про якість викладання. Зокрема, завідувачка кафедри політології М.Чабанна повідомила під час зустрічі з розробниками ОНП, що в результаті негативних оцінок студентів з ОНП було вилучено дисципліну «Політична традиція в Оксфорді і Кембріджі», а його викладач більше не працює на даній ОНП (Зустріч 6).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

НаУКМА залучає роботодавців до оновлення ОНП (про що свідчать витяг з протоколу № 2 засідання робочої групи освітньої програми «Політологія» від 02.06.2022 р., Витяг з протоколу № 10 засідання кафедри політології від 19.11.2021 р., Витяг з протоколу № 13 засідання кафедри політології від 11.11.2020 р., Витяг з протоколу № 20 засідання кафедри політології від 03.11.2022 р., надані гарантом на запит ЕГ) та викладання дисциплін в рамках ОНП (що було підтверджено в ході зустрічі з роботодавцями, зокрема Юрчишин Я. читає лекції по сертифікатній програмі «Антикорупційні міждисциплінарні студії», Шаповалов С. долучений до викладання курсу «Партійні та виборчі системи країн ЄС», Павленко Р. долучений до гостьових лекцій на ОНП). Крім того Демчук Т. повідомив, що в рамках програми обміну експертами та викладачами Києво-Могилянська бізнес-школа надає гостьових лекторів для читання лекцій в рамках ОНП, а викладачі кафедри політології та здобувачі ОНП запрошуються до викладання в бізнес-школі. Крім того, в НаУКМА щорічно проводяться Ярмарок кар'єри, на якому роботодавці знайомлять здобувачів з можливостями стажування та подальшого працевлаштування.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До викладання на ОНП в якості штатних НПП залучені професіонали-практики та експерти галузі. Зокрема, ОК «Національна безпека України: європейський контекст» викладає Гриценко А., що є визнаним експертом в галузі національної безпеки – міністр оборони України і член РНБО (2005-2007), голова парламентського Комітету з питань національної безпеки і оборони (2007-2012). Умланд А., який викладає ОК «Політична система ЄС» та «Основи європейського та міжнародного права», є аналітиком Стокгольмського центру досліджень Східної Європи, публікує аналітичні матеріали у вітчизняних та зарубіжних аналітичних виданнях «Open Democracy», «Foreign Policy Journal», «Українська правда», «Дзеркало тижня» та інших. Гнатюк М., лектор ОК «Публічні політики ЄС» та «Зовнішня політика ЄС» та розробник сертифікатної програми «Європейські студії» є експертом Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції проекту Association for you (<https://cutt.ly/O9sC4VG>) та кафедри Жана Моне (<https://cutt.ly/J9sC8R4>). До викладання дисциплін на умовах погодинної оплати праці долучені роботодавці, а саме: Юрчишин Я., Шаповалов С., Демчук Т., а також гостьові лектори (наприклад, гарант повідомив, що він запрошує гостьових лекторів в рамках дисциплін сертифікатної програми «Європейські студії»).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через діяльність Школи професійного розвитку викладачів при НаУКМА, зокрема в рамках курсів запроваджених Центром забезпечення якості освіти НаУКМА, а також через проведення тренінгів, семінарів, конференцій щодо забезпечення якості навчання. Кафедрою політології проводиться щорічна конференція «Рябівські читання», в якій беруть участь викладачі групи забезпечення ОНП. 2018 р. Програму професійного розвитку викладачів НаУКМА Школи професійного розвитку викладачів при НаУКМА пройшла М.Чабанна (викладач дисципліни «Партії та виборчі системи країн ЄС» на ОНП), результатом чого стало удосконалення курсів про політичні партії та партійні системи. В рамках програм міжнародної співпраці Чабанна М. в даний час проходить стажування за кордоном. В ході зустрічей з керівництвом та менеджментом ЗВО було встановлено, що в НаУКМА існує система матеріального заохочення – преміювання, в т.ч. премія П.Могили в розмірі 50 000 грн., «тринадцята зарплата». НаУКМА стимулює НПП до видання наукових статей у виданнях, індексованих у міжнародних наукометричних базах. Так, з відкритих джерел встановлено, що у 2019–2022 рр. були премійовані НПП кафедри політології Гарань О. (2019), Кузьо Т. (2019, 2020), Яковлев М. (2019), Умланд А. (2021, 2022) (<https://cutt.ly/S9sVAOV>). Відповідно до Переліку претендентів на премії за публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах (згідно з даними наукової бібліотеки) на 2 півр. 2022-1 півр.2023 одним із претендентів є викладач кафедри політології Кузьо Т. (<https://cutt.ly/l9sVRGc>). Стимулювання професійного розвитку НПП в НаУКМА регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НаУКМА» (<https://cutt.ly/J9fEisL>), «Концепцією професійного розвитку науково-педагогічних працівників НаУКМА» (<https://cutt.ly/V9fEWlZ>); «Положенням про атестацію педагогічних працівників НаУКМА» (<https://cutt.ly/l9gWJq5>). Крім того, в НаУКМА розроблено положення про рейтингування викладачів – «Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників НаУКМА» (<https://cutt.ly/A9hTr2X>), проте на зустрічі з сервісними підрозділами НаУКМА Старинська Н., провідний спеціаліст Центру забезпечення якості освіти, зазначила що рейтингування поки не впроваджено, але планується з цього року.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Центр забезпечення якості освіти НаУКМА сприяє професійному розвитку НПП через організацію підвищення кваліфікації викладачів, зокрема в рамках курсів для професійного розвитку та підвищення кваліфікації: «Настановче навчання для викладачів НаУКМА», «Базовий курс професійної майстерності для викладачів НаУКМА», «Інноваційний курс для викладачів НаУКМА» (<https://cutt.ly/f9fWgyu>). У НаУКМА використовуються такі методи стимулювання: нагородження; преміювання; оплата закордонних відряджень і стажувань, а також оплата статей у міжнародних наукометричних виданнях, також передбачена номінація «Викладач року». Асоціацією випускників НаУКМА запроваджена Програма підтримки «Мотиваційні гранти для викладачів КМА», за якою обирають переможців серед учасників курсів Програми підвищення кваліфікації викладачів, які провадить Центр забезпечення якості освіти НаУКМА. Основним критерієм відбору переможця стала презентація проекту курсу, оновленого за результатами та новими методиками з курсів Програми підвищення кваліфікації (<https://cutt.ly/e9fWu5D>) В «Положенні про гаранта освітньої/освітньо-наукової програми в НаУКМА» (<https://cutt.ly/L9fWmM9>) в якості стимулювання визначено зменшення педагогічного навантаження гаранта на 100 годин у рік проведення акредитації та 50 годин в інший час виконання функцій гаранта, що було підтверджено в ході зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО віце-президентом з науково-педагогічної роботи В.Ожоганом (зустріч 2).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До викладання на ОНП залучені професіонали-практики та експерти не тільки в якості гостьових лекторів, а й як штатні співробітники кафедри політології або сумісники, що викладають авторські курси на програмі. Лекторами на ОНП є професійні політики (в т.ч. народні депутати України та закордонні політичні діячі в якості гостьових лекторів). ЗВО створює сприятливі для професійного розвитку та вдосконалення викладацької майстерності НПП НаУКМА, а також застосовує моральне та матеріальне стимулювання викладачів, заохочує академічну мобільність НПП, в т.ч. міжнародну.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: відсутність документів, що підтверджують рівень володіння іноземною мовою, у частини викладачів, які читають курси англійською та німецькою мовами; частина викладачів групи забезпечення не мають 6 кредитів за підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років, що є обов'язком НПП відповідно до п.3.1.4 трудового контракту; інформація щодо проведення гостьових лекцій у межах залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців мало представлена на сайті ЗВО та кафедри, а відображена переважно на сторінці кафедри у мережі Facebook. Наприклад, відомості про публічну лекцію Германа ван Ромпея, що проходила 13.06.2022 року, було опубліковано за посиланням <https://cutt.ly/39gTR1b>). На думку ЕГ, оприлюднення такої інформації на сайті ЗВО або кафедри сприятиме залученню більш широкого кола слухачів з числа студентів НаУКМА. Рекомендації: суворо дотримуватись вимог ЗВО щодо забезпечення наявності документів, що підтверджують рівень володіння іноземною мовою для викладачів, які читають курси англійською та німецькою мовами; найближчим часом забезпечити проходження підвищення кваліфікації викладачам групи забезпечення, які не мають 6 кредитів за підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років; розглянути питання про розміщення у відкритому доступі (на сайті НаУКМА або на сайті кафедри) інформацію щодо проведення гостьових лекцій у межах залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців; посилити кореляцію тематики фахових публікацій НПП освітнім компонентам; сприяти реальному впровадженню системи рейтингування НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна або професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН ОНП. Процедури конкурсного добору НПП є прозорими та зрозумілими. ЗВО залучає роботодавців та професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу, сприяє професійному зростанню та розвитку викладацької майстерності НПП. В цілому за критерієм 6 ОНП відповідає встановленим вимогам. Зазначені зауваження не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні та фінансові ресурси НаУКМА є достатніми для ефективної реалізації ОНП. Для огляду матеріально-технічної бази гарант ОНП надав презентацію матеріально-технічної бази ЗВО, а також відео з демонстрацією освітнього середовища НаУКМА. ЕГ переконалась в забезпеченості та належному стані приміщень. В ході візиту ЕГ гарант повідомив, що матеріально-технічна база ЗВО не постраждала в результаті агресії рф. Гуртожиток в смт. Ворзель, в якому зазвичай розселяють здобувачів другого (магістерського) рівня освіти, був під окупацією, але не постраждав та вже відновив свою роботу. На зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО Президент НаУКМА С.Квіт зазначив, що наразі ЗВО використовує гібридну форму з поєднанням очного та дистанційного (синхронного та асинхронного) навчання. Система електронного навчання НаУКМА включає такі інструменти як DistEdu, ліцензійні корпоративні Office 365 та Zoom, Систему автоматизованого запису (CA3), Unichek та StrikePlagiarism. ЗВО надає безкоштовний доступ до інтернету для здобувачів та НПП, обладнав аудиторії комп'ютерами та проєкторами, наукова бібліотека Університету має потужну базу, представлену паперовими та електронними виданнями, що регулярно оновлюється, також бібліотека забезпечує безоплатний доступ до міжнародних баз даних для НПП та здобувачів. Під час експертизи ЕГ переконалась, що освітній процес по ОНП забезпечений силабусами (робочими тематичними планами) та навчально-методичними ресурсами, розміщеними в

електронному середовищі ЗВО. НаУКМА має розгалужену соціальну інфраструктуру, спрямовану на реалізацію потреб здобувачів та НПП та вирішення конфліктних ситуацій.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В ході огляду матеріально-технічної бази та демонстрації роботи з електронною системою навчання гарант ОНП продемонстрував електронні інструменти навчання, що використовуються на ОНП, до яких належать платформа дистанційного навчання «DistEdu» (являє собою модифікований Moodle), Microsoft Office 365, що є корпоративним безкоштовним (особливо його інструмент Teams, інтегрований до корпоративної пошти, що забезпечує ефективну та швидку комунікацію викладачів зі здобувачами в рамках освітнього процесу), Систему автоматизованого запису (САЗ), де розміщується розклад, відбувається запис на вибіркові дисципліни. В ході зустрічі з сервісними підрозділами Кузьменко Г., декан по роботі зі студентами, зазначив, що протягом останнього року значного розвитку отримала діджиталізація, зокрема автоматизоване електронне замовлення довідок, електронний запит на проведення подій у Культурно-мистецькому центрі, онлайн-консультація психолога НаУКМА. Під час зустрічі з сервісними підрозділами Подденежний О., керівник Центру електронної освіти та технічних засобів, зазначив, що на платформі «DistEdu» розміщено матеріали до 3000 курсів, ЗВО має ліцензований корпоративний Zoom, програми перевірки оригінальності текстів Unicheck та StrikePlagiarizm, інтегровані в DistEdu, власний ютуб-канал, що транслює 4–5 онлайн-семінарів на семестр. В рамках зустрічі з допоміжними (сервісними) підрозділами Чорна Т., директор наукової бібліотеки, зазначила, що загальні фонди бібліотеки становлять близько 900 000 примірників, серед яких близько 90 000 видань рідкісних книг, електронний фонд представлений 37 базами даних, електронними журналами, книгами та газетами. Бібліотека має 4 читальні зали та окрему інтернет-залу на 32 особи, постійно оновлює фонди та забезпечує безоплатний доступ до міжнародних баз даних (Scopus, WoS, ProQuest Dissertations, Springer тощо) працює інституційний репозитарій матеріалів eKMAIR, впроваджена автоматизована бібліотечно-інформаційна система ALEPH. Гарант зазначив, що дослідницька система бібліотеки включає дві бази зі сходознавства: бібліотеки Омеляна Прицака (<https://cutt.ly/D9hnEI1>) та Джеймса Мейса (<https://cutt.ly/q9hnbol>). Крім того, Американська бібліотека НаУКМА надає доступ до електронних ресурсів бібліотеки Конгресу США. Наукова бібліотека надає міжбібліотечний абонемент, надає послугу електронної доставки документів, сприяє пошуку повнотекстових статей в закордонних бібліотеках, оцифровує матеріали та розміщує їх в інституційному репозиторії.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ході зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО Президент НаУКМА Квіт С. зазначив, що в умовах війни НаУКМА обладнав сертифіковані сховища (зокрема, в 4 корпусі, де проводиться освітній процес за ОНП), що мають все необхідне для розміщення 1100 осіб, в ЗВО створено енергетично незалежні приміщення та коворкінг, що дозволяє працювати в умовах блекаутів (зустріч 2). В ході презентації гарантом матеріально-технічної бази було встановлено, що на програмі використовується 221-ша аудиторія, обладнана мережею комп'ютерів, також наявні аудиторії з проекторами та комп'ютерами для використання мультимедійних матеріалів для навчання. В ЗВО існує спеціальний відділ пожежної безпеки, який регулярно проводить навчання та забезпечує приміщення засобами протипожежної безпеки. Отже, ЗВО створив безпечне для життя та здоров'я здобувачів середовище. Крім того ЗВО формує сприятливі умови для задоволення дозвільних та оздоровчих потреб здобувачів. Так, в НаУКМА функціонує Культурно-мистецький центр (КМЦ), ряд спортивних секцій, коворкінг «Білий простір». Осьмак В., керівниця КМЦ зазначила, що Асоціація студентів-політологів активно використовує простір КМЦ для власних заходів, зокрема обговорення політичних тем або зустрічей у форматі книжкового клубу, зокрема 02.02.2023 р. заплановано обговорення книги «Чому нації занепадають?». Гарант, здобувачі та НПП повідомили, що НаУКМА забезпечив безкоштовний wi-fi доступ до інтернету в усіх корпусах ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітнє середовище НаУКМА включає Центр соціальної допомоги, адаптації та підтримки студентів, Центр соціально-психологічної адаптації, в рамках роботи якого проводяться онлайн-консультації з психологом, Центр кар'єри та працевлаштування студентів та випускників. В ході спілкування з фокус-групами встановлено, що взаємодія та спілкування здобувача з НПП здійснюється як безпосередньо, так і через соціальні мережі, телеграм канали та групи, електронну пошту, через старост академічних груп та деканат по роботі зі студентами, а також систему DistEdu (для інформування стосовно навчального процесу). В ході зустрічей з фокус-групами встановлено, що консультування здобувачів здійснюється деканом по роботі зі студентами, Центром кар'єри та працевлаштування студентів та випускників НаУКМА, відділом міжнародного співробітництва (щодо можливостей міжнародної академічної мобільності та отримання подвійних дипломів в рамках спільних програм НаУКМА з іноземними ЗВО), співробітниками Культурно-мистецького центру (щодо можливостей організації дозвілля та відпочинку), а також кураторами Бадді (які допомагають першокурсникам долучитись до спільноти могилянців). В

рамках зустрічі зі здобувачами було встановлено, що за результатами сесій 40% здобувачів, що навчаються за державним замовленням, отримують стипендію. «Порядок використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентам і аспірантам НаУКМА» (<https://cutt.ly/19hmGYC>) також передбачає надання соціальної підтримки здобувачів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В НаУКМА діє «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення», відповідно до якого призначено відповідальну особу за забезпечення супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. В ході зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО Президент НаУКМА Квіт С. повідомив, що Університет замовив комплексне обстеження (яке проводилось в минулому навчальному році та тривало близько півроку) всіх корпусів та гуртожитків, яке має надати поради щодо поліпшення інклюзивності освітнього простору. Відповідно до цих рекомендацій ЗВО впроваджуватиме заходи. Ожоган В., віце-президент з науково-педагогічної роботи, наголосив на тому, що зараз наявні корпуси, які адаптовані для інклюзивності – це корпуси, де раніше перебували Гете Інститут та Британська Рада (зустріч 2). Презентація щодо матеріально-технічної бази НаУКМА, надана гарантом, демонструє, що 4 корпус, в якому розташована кафедра політології та проводяться заняття за даною ОНП обладнаний пандусом, а також санвузлом для осіб з особливими освітніми потребами. «Порядок використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентам і аспірантам НаУКМА» (<https://cutt.ly/19hmGYC>) передбачає право на отримання матеріальної допомоги здобувачами з інвалідністю. Встановлено, що здобувачів з інвалідністю або особливими освітніми потребами на даній ОНП немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури дотримання принципів академічної доброчесності визначені в «Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (<https://cutt.ly/y9hQTWo>) та Кодексі етики НаУКМА (<https://cutt.ly/x9hQXa3>), а випадки порушення принципів академічної доброчесності розглядає Комітет з етики наукових досліджень, діяльність якого регулюється «Положенням про комітет з етики наукових досліджень» (<https://cutt.ly/x9hQ7UW>). Завідувачкою кафедри політології Чабанною М. було повідомлено, що в ЗВО діє Апеляційна комісія НаУКМА з питань академічної доброчесності або до суду, членом якої вона є. Скарги щодо якості викладання можуть також бути висловлені в рамках щосеместрових онлайн-опитувань здобувачів, які проводяться Центром забезпечення якості освіти або в рамках участі здобувачів в засіданнях кафедри політології або проектною групи щодо моніторингу та оновлення ОНП. В ході зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування встановлено їх поінформованість про порядок дій у випадку виникнення конфліктної ситуації. Питання, пов'язані з проблемами дискримінації та сексуальних домагань, регулюються «Положенням про політику попередження і боротьби з сексуальними домаганнями у НаУКМА» (<https://cutt.ly/89hWlZh>). Інституційна основа протидії дискримінації та сексуальних домагань представлена діяльністю Комітету протидії дискримінації і сексуальним домаганням в НаУКМА, до складу якого входить представник студентського самоврядування. Конфліктні ситуації, пов'язані із корупцією вирішуються на основі «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (<https://cutt.ly/y9hQTWo>), яке передбачає відрахування здобувача з НаУКМА та повідомлення Нацполіції про виявлений факт хабарництва. На запобігання корупції спрямована діяльність Міждисциплінарного науково-освітнього центру протидії корупції в Україні – ACREC (<https://cutt.ly/o9hEldf>). В структурі НаУКМА функціонує Центр дослідження конфліктів та психоаналізу (<https://cutt.ly/t9hRiGV>), діяльність якого спрямована на дослідження конфліктів та їх подолання, організацію та проведення відповідних тренінгів та курсів. В ході зустрічей з фокус-групами було встановлено, що в рамках даної ОНП конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не було. Проте у випадку їх виникнення здобувачі можуть звернутись на кафедру, в деканат, до декана по роботі зі студентами, органів студентського самоврядування тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база НаУКМА відповідає потребам здобувачів, ЗВО забезпечив wi-fi покриття в усіх корпусах, облаштував сертифіковані укриття, енергетично незалежні приміщення та коворкінг-простір, надає для здобувачів місця в гуртожитку. Електронна система навчання є розгалуженою, ефективною та зручною для НПП та здобувачів. Бібліотека надає безкоштовний доступ до власних фондів та міжнародних баз даних. В ЗВО функціонують Центр соціальної допомоги, адаптації та підтримки студентів, Центр соціально-психологічної адаптації, Центр дослідження конфліктів та психоаналізу, Центр кар'єри та працевлаштування студентів та випускників, Культурно-мистецький центр, які дозволяють задовільними широким спектром потреб здобувачів та НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: розміщення лише коротких описів дисциплін у відкритому доступі на сайті кафедри політології та ЗВО, в той час як силабуси та навчально-методичне забезпечення ОК ОНП зберігаються у закритому середовищі ЗВО, що може обмежувати свідомий вибір вибіркових дисциплін здобувачами освіти. Така практика не враховує рекомендації попередньої акредитації стосовно розміщення усіх робочих планів, програм та навчально-методичних комплексів дисциплін на сайті кафедри; недостатня відповідність приміщень ЗВО потребам осіб з інвалідністю, а також осіб з особливими освітніми потребами (адаптовані для інклюзивності лише корпуси, де раніше перебували Гете Інститут та Британська Рада, санвузол для осіб з інвалідністю наявний лише в 4-му корпусі). Рекомендації: рекомендуємо сприяти покращенню освітнього середовища для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами, зокрема реалізувати заплановані відповідно до наказу НаУКМА від 21.09.2021 року № 419 «Про оновлення Плану заходів по роботі з маломобільними групами населення на виконання Указу Президента України від 02.12.2017 р. № 401/2017, листів, розпоряджень Міністерства освіти і науки України» (<https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/2011-04-17-16-24-47>) заходи: 1) встановити спеціальні сантехнічні кабінети для осіб з інвалідністю в кількості 8 одиниць у 8-ми навчальних корпусах; 2) відновити роботу ліфта в гуртожитку за адресою Харківське Шоссе, 17; 3) розробити робочий проєкт забезпечення внутрішньої доступності до навчальних корпусів № 3, 5, 6, КМЦ для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; на запит гаранта та здобувачів збільшити простір для неформального середовища (для праці і дозвілля); розмішувати навчально-методичного забезпечення за ОК ОНП у відкритому доступі (на сайті ЗВО або сайті кафедри), зокрема тематичного робочого плану або робочої програми, навчально-методичних посібників тощо. Така практика сприятиме спрощенню процедури свідомого вибору дисциплін здобувачами, а також дозволить абітурієнтам краще орієнтуватись в програмі підготовки магістрів політології за даною ОНП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Підтримуємо рекомендації попередньої акредитації щодо розміщення навчально-методичного забезпечення за ОК ОНП у відкритому доступі – на сайті ЗВО або сайті кафедри.Здобувачі задоволені рівнем надання соціальної, психологічної, інформаційної, консультативної з боку НПП та ЗВО підтримки. Матеріально-технічні ресурси та освітнє середовище НаУКМА є достатнім для забезпечення освітньої діяльності за ОНП. Наведені недоліки не знижують якості викладання та навчання за ОНП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Згідно п.6 «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» (<https://cutt.ly/79gUbZh>) в НаУКМА функціонує механізм та розподіл відповідальності з метою моніторингу та перегляду і вдосконалення освітнього процесу, навчальних курсів та освітніх програм. Він включає співпрацю Центру забезпечення якості освіти НаУКМА, кафедр, факультетів, Комітету з якості Вченої ради НаУКМА, навчально-методичного відділу, навчально-методичної комісії та віце-президента з науково-педагогічної роботи. Моніторинг, перегляд та оновлення ОНП відбувається відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх/освітньо-наукових програм I–III рівнів вищої освіти в НаУКМА (<https://cutt.ly/M9gUu4u>). Відповідно до п.1.8 Положення періодично, але не менше ніж раз на рік проводиться моніторинг та перегляд ОНП. Результати моніторингу оприлюднюються на сайті Університету. Згідно п.1.9 Положення проєкт змін кафедра оприлюднює на сайті Університету не пізніше ніж за місяць до затвердження з метою одержання зауважень та пропозицій стейкхолдерів. В ході зустрічей зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, розробниками ОНП було встановлено, що процедура оновлення ОНП передбачає врахування загального університетського анонімного опитування здобувачів, а також власного опитування кафедри щодо якості викладання та навчання. На зустрічі з роботодавцями також було підтверджено їх долучення до моніторингу та оновлення ОНП, про це зазначили Демчук Т. та Юрчишин Я. (зустріч 7).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до п.19 Положення «Про організацію освітнього процесу НаУКМА» (<https://cutt.ly/z9gDloR>) контроль якості викладання здійснюється за допомогою проведення анонімного онлайн-опитування здобувачів в період після завершення навчального курсу та перед початком сесії. В ході зустрічей з викладачами, розробниками ОНП, здобувачами та представниками студентського самоврядування даний факт було підтверджено (зустрічі 1, 3, 4, 6). Чабанна М., завідувачка кафедри політології, зазначила, що результати таких опитувань деканат передає керівникам кафедр, які на засіданні кафедри обговорюють оцінки здобувачів та приймають рішення щодо подальших змін в організації навчального процесу, переліку ОК. Зокрема, за результатами такого опитування було відсторонено від роботи викладачку-сумісницю. Здобувачі беруть участь в засіданнях кафедри політології та проектної групи, їх думка враховується при оновленні ОНП, що підтверджується витягами з протоколів засідань кафедри політології та проектної групи з розробки ОНП, які були надані гарантом на запит ЕГ (витяг з протоколу № 2 засідання робочої групи освітньої програми «Політологія» від 02.06.2022 р., Витяг з протоколу № 10 засідання кафедри політології від 19.11.2021 р., Витяг з протоколу № 13 засідання кафедри політології від 11.11.2020 р., Витяг з протоколу № 20 засідання кафедри політології від 03.11.2022 р.). На зустрічі з розробниками ОНП М.Чабанна повідомила, що на запит здобувачів до переліку ОК за ОНП було додано такі дисципліни: «Багаторівневе управління: теорія і практика» та «Азійські студії». Представники студентського самоврядування долучені до процесу обговорення та оновлення ОНП. Зокрема, старости 1 та 2 курсів магістрів беруть участь в обговоренні ОНП, що підтверджено витягом з протоколу № 14 засідання кафедри політології від 13.03.2020 р. та витягом з протоколу № 2 засідання кафедри політології від 04.03.2021 р. В ході зустрічі з представниками студентського самоврядування було встановлено, що Асоціація студентів-політологів НаУКМА є однією з найбільш активних в Університеті, набори до Асоціації здійснюються щосеметрово.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці беруть участь в обговоренні на оновленні ОНП шляхом участі в засіданнях проектної групи та кафедри політології, що підтверджено наданими гарантом витягами з протоколів таких засідань. Згідно витягу з протоколу № 2 засідання робочої групи освітньої програми «Політологія» від 02.06.2022 р. в обговоренні ОНП взяли участь Сироїд О., Павленко Р., Юрчишин Я., Горбатенко В., Шаповалов С., протоколу № 10 засідання кафедри політології від 19.11.2021 р. – Гавва Д., протоколу № 13 засідання кафедри політології від 11.11.2020 р. – Павленко Р. та Широкова М., протоколу № 20 засідання кафедри політології від 03.11.2022 р. – Явір В. В ході зустрічі з роботодавцями ці дані були підтвержені Юрчишином Я., Павленком Р., Демчуком Т. та Шаповаловим С., які зазначили про те, що їх побажання стосувались, які визначили особливі навички могилянців, що формує в т.ч. дана ОНП. Зокрема, до останніх Демчук Т. включив особливий спосіб мислення, відсутність рамок; Павленко Р. – орієнтованість на самостійне досягнення результату; Юрчишин Я. – вміння вирішувати комплексні задачі, працювати в команді та проєктивність.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Кафедра політології та гарант активно співпрацюють з випускниками ОНП, здійснюють моніторинг траєкторії їх працевлаштування. Згідно відомостей самоаналізу, на рівні ЗВО в рамках окремого напрямку роботи служби Президента НаУКМА визначено комунікацію з випускниками, налагоджена співпраця з Асоціацією випускників НаУКМА. Випускники даної ОНП також беруть участь в обговоренні та оновленні ОНП. Так, згідно протоколу № 13 засідання кафедри політології від 11.11.2020 р. в такому обговоренні взяли участь випускники Лось А. та Базаринаська М., відповідно до протоколу № 20 засідання кафедри політології від 03.11.2022 р. з боку випускників були залучені Чичиркоза А. та Халанчук В. Могилянцями організована Асоціація випускників НаУКМА, що налагоджує зв'язки між випускниками, а також із ЗВО. Асоціація бере участь в системі стимулювання професійного розвитку та розвитку викладацької майстерності НПП. В ході зустрічі зі здобувачами та випускниками було встановлено, що значна кількість випускників НаУКМА після завершення першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вступають на другий (магістерський) рівень, а після завершення останнього – деякі з них вступають до аспірантури по кафедрі політології, зокрема за даними Відомостей самоаналізу двоє з трьох аспірантів (набір яких було запроваджено у 2022–2023 н.р.) є випускниками НаУКМА. В ході зустрічі з випускниками таку інформацію було підтверджено. В ході зустрічі з роботодавцями було встановлено, що частина з них є випускниками НаУКМА, зокрема про це зазначив Юрчишин Я., Демчук Т. та Шаповалов С. Це демонструє активну та плідну співпрацю Університету з випускниками.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

П.6.1.7 «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» (<https://cutt.ly/79gUbZh>) зазначає, що в основу системи внутрішнього забезпечення якості освіти покладено принцип децентралізації, автономії та ініціативності всіх підрозділів, викладачів та співробітників. Центр забезпечення якості освіти НаУКМА, створений у 2016 році й забезпечує внутрішній контроль якості освіти в Університеті. Центр проводить Оп-line опитування здобувачів, випускників, роботодавців та НПП, активно реагує на зібрану інформацію через відповідні зміни у

політиці університету (<https://cutt.ly/S9gF8CG>). В результаті обговорень на засіданнях групи розробників та кафедри політології, що проводяться регулярно заслуховується думка здобувачів, роботодавців, в результаті чого оновлюється ОНП (свідченням цього є надані гарантом протоколи засідань кафедри політології та робочої групи з розробки ОНП).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередня акредитація за даною ОНП проводилась 25.06–27.06.2018 року, ЕГ висловила ряд пропозицій, що суттєво не впливали на загальний позитивний висновок, але мали сприяти вдосконаленню підготовки фахівців. Зокрема було запропоновано: 1) систематично оновлювати робочі плани, програми та навчально-методичні комплекси дисциплін у відповідності до навчальних планів; 2) усі робочі плани, програми та навчально-методичні комплекси дисциплін необхідно розміщувати на веб-сайті кафедри; 3) удосконалити систему оцінювання знань студентів у частині розробки єдиних критеріїв; 4) оновити наукову та навчально-методичну літературу. Зауваження попередньої акредитації були враховані при оновленні програми, про що зазначено в Відомостях самоаналізу, і що знайшло своє відображення в ОНП та робочих тематичних планах ОК. На веб-сайті кафедри не розміщено усі робочі плани, програми та навчально-методичні комплекси дисциплін

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Місія НаУКМА визначає, що Університет формує високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства (<https://cutt.ly/u9gZ2Lg>). В ході спілкування з різними фокус-групами було продемонстровано, що академічна спільнота НаУКМА поділяє спільні цінності. Здобувачі вищої освіти реально впливають на оновлення ОНП через участь в обговореннях ОНП на засіданнях проектної групи та кафедри політології, а також через анонімне опитування, що проводиться Центром забезпечення якості освіти. Взаємодія з роботодавцями має системний характер. Система внутрішнього забезпечення якості освіти є багаторівневою: здобувачі, кафедра, факультет, загальноуніверситетські підрозділи, Центр забезпечення якості освіти, ректорат, Вчена Рада НаУКМА та Комітет з якості Вченої Ради НаУКМА.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В НаУКМА сформована висока культура академічної доброчесності, впровадження та популяризацію якої здійснює інституційна система, представлена усіма структурними підрозділами, долученими до організації освітнього процесу, головна роль серед них відведена Центру забезпечення якості освіти. Опитування здобувачів, що проводить Центр забезпечення якості освіти, демонструє задоволеність здобувачів методами навчання та врахування їх пропозицій при оновленні ОНП. Керівництво ЗВО підтримує діяльність студентського самоврядування. Активною є діяльність Асоціації випускників НаУКМА, що фінансує соціальні проекти Академії, бере участь у матеріальному стимулюванні професійного розвитку викладачів, призначає додаткові стипендії талановитим здобувачам. Сильною стороною є детальне щосеместрове онлайн-опитування здобувачів щодо якості викладання, результати якого враховуються при моніторингу та оновленні ОНП. Позитивною практикою кафедри політології є двоступенева перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів, коли після машинної перевірки за допомогою програми Unicheck кожену роботу додатково перевіряє уповноважена кафедрою особа (Бідочко Л., к.політ.н.) для більш глибокого аналізу оригінальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

У наданих гарантом на запит ЕГ протоколах засідань проектної групи та протоколах засідань кафедри політології не зазначено, які саме пропозиції здобувачів, випускників, роботодавців обговорювалися. Тому варто розглянути питання про більш детальне документальне оформлення обговорення конкретних пропозицій стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості ОНП є комплексною, наявні підходи та методи організації взаємодії з роботодавцями та іншими стейкхолдерами дозволяють досягти зазначених у ОНП цілей та ПРН. За Критерієм 8 суттєвих недоліків не виявлено.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, які регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, визначені в таких нормативних документах ЗВО як Статут НаУКМА, Положення «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА», «Правила внутрішнього розпорядку НаУКМА», Положення «Про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» та іншими внутрішніми документами. Під час фокус-груп із здобувачами, науково-педагогічним персоналом та Гарантом було підтверджено, що учасники освітнього процесу добре ознайомлені із даними правилами та процедурами, а під час обговорення чітко посилались на конкретні прийняті документи які регулюють їх права та обов'язки. Експертна група підтверджує, що вищевказані та інші необхідні документи доступні до вільного перегляду на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/b9kgF8E>). Також не зафіксовано прикладів недотримання таких правил будь-ким із учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект даної ОП Політологія оприлюднений та доступний за посиланням(<https://cutt.ly/H9kgB6W>). Також, на відкритій до перегляду будь якого користувача сторінці «Магістеріум»(<https://cutt.ly/T9kg1OZ>) знаходиться лінк на інформацію про пропозиції та зауваження, які були запропоновані про проекту даної ОП. Даний документ містить вичерпні дані щодо конкретного пункту ОП який обговорювався, стейкхолдера, який вніс пропозицію чи зауваження, зміст безпосередньої пропозиції/зауваження, ступінь її врахування(повністю, частково або не враховано) та викладений в новій редакції текст після внесення пропозицій. Відповідно до даного документу було внесено 5 пропозицій, із яких 4 повністю враховано, а 1 частково враховано.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформацію про ОП, її цілі та очікувані результати оприлюднено на відповідній сторінці на сайті ЗВО(<https://cutt.ly/L9kg6uL>). На сторінці міститься загальний опис ОП, посилання на затверджену ОП, посилання на таблицю пропозицій та зауважень, коротка але достатня для взаємодії контактна інформація, інформація для вступників про вартість навчання, посилання на оприлюднену попередню версію ОП, перелік документів необхідних для вступу. З іншої сторони, оприлюднений тільки короткий опис дисциплін, а силабуси знаходяться у закритому середовищі. Цілі та очікувані результати навчання зазначені безпосередньо в тексті затвердженої ОП Політологія(<https://cutt.ly/I9kheVx>) та знаходяться у вільному доступі. В цілому, обсяг інформації, викладеної на сторінці сайту ЗВО, достатнім для інформування стейкхолдерів чи будь яких інших осіб.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформація про ОП, її цілі та очікувані результати навчання оприлюднені в достатньому обсязі на сайті ЗВО. На сторінці ОП оприлюднено пропозиції та зауваження до останньої затвердженої версії ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: - розглянути можливість розміщення у відкритому доступі силабусів навчальних дисциплін з метою безперешкодного доступу до них всіх зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Інформація про ОП та про правила і процедури, які регулюють відносини усіх учасників освітнього процесу є доступна у відкритому доступі на сайті ЗВО. Деякі елементи як, наприклад, силабуси, знаходяться у закритому середовищі, однак інформацію про навчальні дисципліни коротко описано на сайті. ОП та діяльність за даною освітньою програмою в цілому відповідає визначеному критерію на "В".

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація.**

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Панасенко Ганна Сергіївна

Члени експертної групи

Краснопольська Тетяна Миколаївна

Чорнописький Василь Іванович